

Studiekatalog 2008/2009

Bygdefolkets Studieforbund

INNHOOLD

BSF - voksenopplæring i bygda s. 3

Landbrukets HMS-skole s 12

Jakt - Viltforvaltning s. 20

Pedagogikk - Studieveiledning s. 5

Jordbruk s 13

Bygdeliv - Kultur - Tradisjon s. 22

Organisasjon - Ploittikk - Samfunn s. 7

Husdyrnæring s 14

Mat - Drikke s. 23

Næringsutvikling - Økonomi - Jus s. 9

Studieretning for naturbruk s 18

Hage - Hobby - Livsstil s. 24

Sertifiseringskurs s. 11

Skogbruk - Utmark s 19

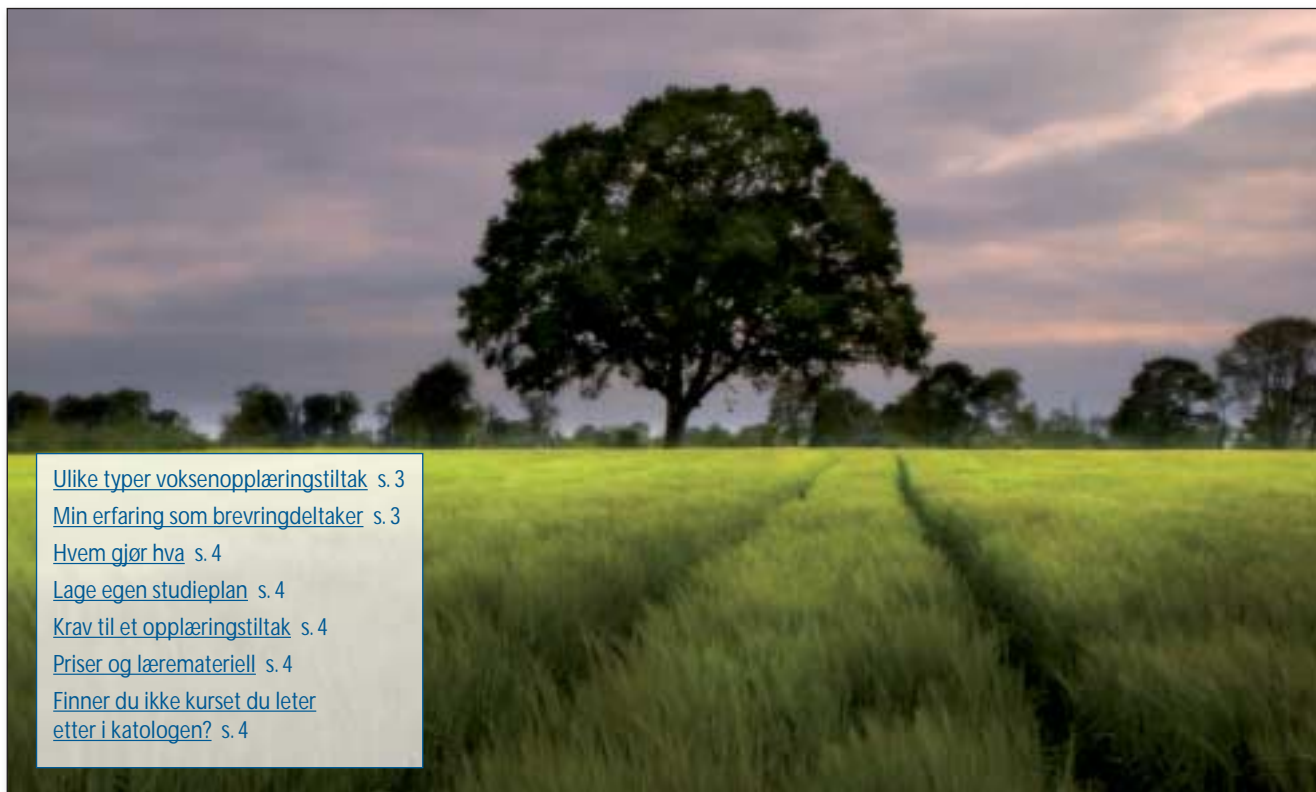

Litteraturkurs s. 26

• Hvordan gjør man det? s28

• Kursoversikt s 30-31

[Ulike typer voksenopplæringstiltak](#) s. 3
[Min erfaring som brevringdeltaker](#) s. 3
[Hvem gjør hva](#) s. 4
[Lage egen studieplan](#) s. 4
[Krav til et opplæringstiltak](#) s. 4
[Priser og læremateriell](#) s. 4
[Finner du ikke kurset du leter etter i katalogen?](#) s. 4

BSF og voksenopplæring i bygda

Denne studiekatalogen er et hjelpemiddel i planlegging av ulike voksenopplæringstiltak. Den gir en oversikt over aktuelle tiltak for sesongen 2008-2009 og viser hvilke områder organisasjonene prioriterer. Voksenopplæringstiltakene som er presentert i katalogen har studieplan som allerede er godkjent. Finner du ikke det tiltaket du ønsker å sette i gang, er det fritt frem å lage et studieopplegg på dette temaet. Husk bare å få godkjent studieplanen du lager før oppstart.

For deg som er studiearrangør har vi også utviklet BSFs veiledning – studiearbeid fra A til Å.

Dette heftet er gratis og kan lastes ned på www.bsfstudie.no eller bestilles hos BSF.

Ulike typer voksenopplæringstiltak

I katalogen presenteres voksenopplæringstiltakene som:

- **Studiering/kurs uten lærer:** Her er studieplanene tilrettelagt for at diskusjons- og gruppeoppgaver kan løses uten at faglærer er tilstede.
- **Studiering/kurs med lærer:** Her samles deltakerne for undervisning av faglærer (hovedlærer) og/eller foreleser.
- **Kombinert undervisning:** Her arbeider deltakerne på egenhånd, men kombinerer dette med samlinger med faglærer og/eller foreleser.
- **Brevkurs/nettkurs:** Her studerer man på egen hånd, men sender inn oppgaveløsningene til rettelærer. Lærer kommenterer og setter karakter på oppgavene. Man kan også kontakte rettelærer for faglig veiledning underveis i studiet.
- **Brevring:** Her tas brevkurset sammen med andre (min 5 deltaker). Arbeidet foregår både individuelt og i samlinger. Deltakerne i brevringen sender inn felles oppgavebesvarelser til rettelærer.

I katalogen er alle kursene som kan tas som brevkurs merket med

Min erfaring som brevringdeltaker

"I 1992 startet 5 jobbkollegaer en litteraturgruppe for å prøve seg på Isslottet av T. Vesaas gjennom BSF/Natur og Næring Fjernundervisning.

Brevskolen har et veldig godt opplegg med studieplan, informasjon om forfatter og spørsmål som vi svarer på og sender inn til rettelærer.

Studieplanen er fin, der leser vi utdrag fra kritikker og om forfatteren før vi begynner.

Det er flere brev som skal besvares og vi venter spent på kommentarer fra rettelærer. Til slutt får vi en karakter og det er bestandig morsomt å få tilbakemelding.

Det har vært mange bøker opp igjennom årene. Dinas Bok, skapte store diskusjoner. Så ble det Marta Oulie og Min sønns historie, det er meget god rettelærer her. Reisen alene og Seierherrene anbefales sterkt til andre grupper. Veien til verdens ende, Constance Ring og Coras krig er vanskeligere, men spennende. Så gikk vi over til Prøysen, det ble litt enkelt og var fort gjort. Vi skjønnte da at vi trenger

Inger Johanne Houge

utfordringer, og nå har vi startet med Hoems Ave Eva og her skjønner vi at vi kommer til å få de utfordringer vi vil ha. Denne boken har alt og mer til.

Det er virkelig spennende å lese bøker på denne måten. Vi har alle ganske forskjellig bakgrunn, og er i forskjellig alder og ser ting ut fra det. Dette har gitt oss mange friske diskusjoner. Vi håper at flere kan se disse mulighetene og starte en studiering. Det er virkelig å anbefale.” (Inger – Johanne Houge 06.05.2008)

Litteraturkursene finner du på side 26 i denne katalogen.

Hvem gjør hva

Studielederen i lokallaget er krumtappen i studiearbeidet. Sammen med lokale BSF utvalg tar disse seg av det praktiske i forbindelse med studiearbeidet. BSF har 11 regionkontakter som fungerer som et bindeledd mellom Fylkeskommunen, Fylkesmannen, VOFO og BSF. Kursarrangør kan enkelt søke godkjenning av kurs/studieplan (innmelding) og bestille materiell på www.bsfstudie.no

Lage egen studieplan

Lov om voksenopplæring setter krav om at opplæring som får statstilskudd skal ha godkjent studieplan. Alle voksenopplæringstiltakene du finner i katalogen har en slik studieplan.

Det går fint an å lage sin egen studieplan dersom du ønsker å lage et eget studieopplegg.

Med utgangspunkt i ideen for opplegget og faglitteratur/læremateriell kan studieleder eller lærer, gjerne i samarbeid, gjøre denne jobben.

En god studieplan kan en se som et sammendrag av de mål, innhold og arbeidsformer som arrangør og lærer har fastlagt for kurset.

Å utarbeide en studieplan er en kvalitetsikring av tiltaket og danner et godt utgangspunkt for markedsføringen. Studieplanen vil også være et hjelpemiddel for den som tar imot påmeldinger og spørsmål om voksenopplæringstiltaket. Veiledning og skjema for skriving av egn studieplan kan bestilles hos BSF eller lastes ned på www.bsfstudie.no

Krav til et opplæringstiltak

Alle BSFs medlemsorganisasjoner og utvalg skal godkjenne og sluttrapportere sine voksenopplæringstiltak hos BSF.

Til godkjente tiltak blir det gitt timetilskudd og tilskudd til evt. foredragsreise.

Husk at foredragsholder ikke er det samme lærer.

For å få tilskudd, må opplæringstiltaket oppfylle disse kravene:

- Det må være minst 5 godkjente deltakere som fullfører minimum 75% av timene.
- Deltakerne må være fylt 14 år ved kursstart.
- Tiltaket må ha godkjent studieplan.
- Tiltaket må være på minst 12 timer, og fordelt på minst to dager.
- Dokumenterte utgifter til lærer og/eller pedagogisk materiell

For å være garantert tilskudd, må sluttrapport og fullstendig deltakerliste sendes BSF senest 2 måneder etter at tiltaket er avsluttet.

Du finner mer informasjon i ”Retningslinjer for voksenopplæringstilskudd 2008”. Disse retningslinjene finner du på www.bsfstudie.no De kan også bestilles hos BSF.

Priser og læremateriell

- Prisene i katalogen er oppdatert januar 2008, det tas forbehold om endringer.
- Porto og ekspedisjonsavgift kommer i tillegg til oppgitte priser.
- Dersom ikke annet er oppgitt er studieplanene gratis og kan bestilles hos BSF på post@bsfstudie.no eller 22 05 48 30
- Prisene på brevkursene fra BSF/Natur og Næring Fjernundervisning inkluderer ikke lærebøker og filmer.

Ønsker du at vi bestiller lærebøker, filmer og lignende læremateriell for deg, oppgir du dette på din søknad om godkjenning av voksenopplæringstiltaket.

Finner du ikke kurset du leter etter i katalogen?

Da kontakter du BSF på post@bsfstudie.no eller 22 05 48 30. Vi har et utvalg forhåndsgodkjente studieplaner på ulike tema. Du kan også lage egen studieplan på ønsket tema.

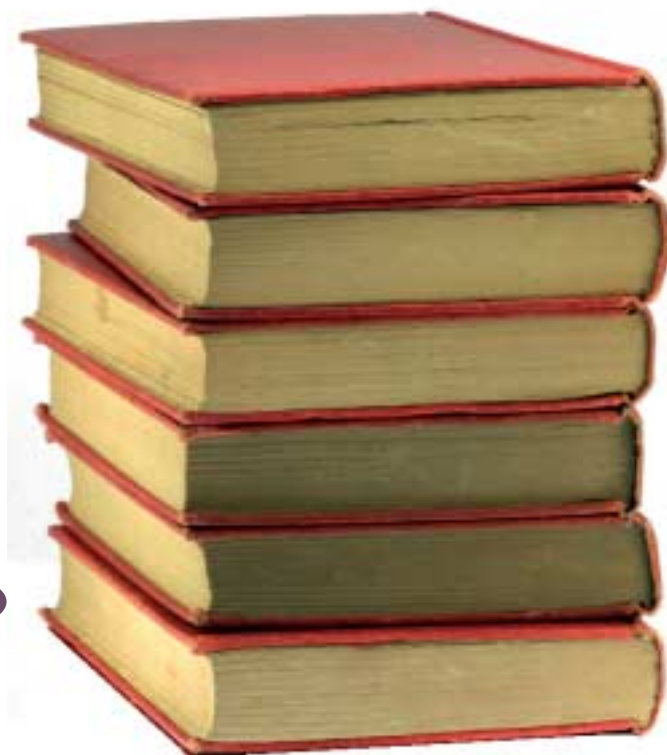
Lykke til med studiesesongen!

Med hilsen
Bygdefolkets Studieforbund

PEDAGOGIKK - STUDIEVEILEDNING

[BSFs veiledning – studiearbeid fra A til Å NYHET! s. 5](#)
[Dokumentasjon av realkompetanse i landbruket s. 5+6](#)
[La tradisjonene level! s. 5](#)
[Lokalt kurssamarbeid s. 5](#)
[Integrering av særlige målgrupper med landbruket som ressurs s. 5](#)
[Instruksjonsmetodikk for lærere på praktiske kurs s. 5](#)
[Å undervise voksne s. 5](#)

Materiell for lærere og kursansvarlige

Gode kurs trenger gode lærere og kursledere. I disse heftene kan du hente råd og nyttig lærdom.

BSFs veiledning – studiearbeid fra A til Å **Nyhet!**

Veiledningen er utviklet som et oppslagverk for kursarrangører og studieansvarlige i lag og organisasjoner. Heftet inneholder en enkel veiledning som hjelper deg å søke om godkjenning av voksenopplæringstiltak og sluttrapportering av disse. Heftet er gratis og kan lastes ned på www.bsfstudie.no eller bestilles hos BSF.

Dokumentasjon av realkompetanse i landbruket

Les mer side 6

La tradisjonene level!

Tradisjonsformidlende kurs. Tips og råd til arrangør og lærer for å bedre kvaliteten på tradisjonsformidlende kurs. Heftet koster kr 50,- og bestilles hos BSF.

Lokalt kurssamarbeid

Med bakgrunn i erfaringer fra fire prøvekommuner om lokalt kurssamarbeid er det laget et idéhefte som også kan benyttes som studiehefte. Målsettingen med heftet er å bli motivert til å samarbeide, bli bevisst potensialet for kurstilbud i lokalsamfunnet og gjøre kurstilbudene mer synlige. Materiell med forslag til studieplan på 12 timer uten lærer fås ved å kontakte BSF eller hentes ut fra www.bsfstudie.no

Integrering av særlige målgrupper med landbruket som ressurs

Heftet viser hvordan studiearbeidet kan tilrettelegges for å få med deltakere som av ulike årsaker faller utenom ordinære aktiviteter.

Heftet er gratis og kan lastes ned på www.bsfstudie.no eller bestilles hos BSF.

Instruksjonsmetodikk for lærere på praktiske kurs

Tar for seg metodikken på kurs der undervisningen blir lagt opp med øvelser og praktisk instruksjon. Heftet koster kr 50,- og bestilles hos BSF.

Å undervise voksne

Gir nyttig bakgrunnsstoff om hvordan du planlegger og tilrettelegger voksenundervisning. Heftet koster kr 50,- og bestilles hos BSF.

ORGANISASJON - POLITIKK – SAMFUNN

[Dokumentasjon av realkompetanse i landbruket](#) s. 6
[Kurstillbud fra Avdeling for regnskap og juridisk service i Norges Bondelag](#) s. 6
[Kurstillbud fra Avdeling for kompetanseutvikling i Norsk Landbruksamvirke](#) s. 6
[Kvinneroller i Nord – Sør perspektivet](#) s. 6
[Aktiv organisasjon , Kurspakke](#) s. 7
[Aktivt lagsarbeid](#) s. 7
[Godt informasjonsarbeid](#) s. 7
[Kurs og møte](#) s. 7
[Valgkomitéarbeid](#) s. 7
[Kommunikasjon](#) s. 7
[Landbrukspolitikk](#) s. 7
[Kvinner og EU](#) s. 7
[Kvinner og verdiskaping](#) s. 7 + 9
[Landbruksamvirket – Fra lokalsamvirke til global landbruksindustri](#) s. 7
[Lokalt kursamarbeid](#) s. 5+8
[Nord - Sør og handel med mat](#) s. 8
[Organisasjonshåndbøker](#) s. 8
[NBUs organisasjonshåndbok](#) s. 8
[Håndbok og Strategidokument for NBK](#) s. 8
[Organisasjonshåndbok for Norges Bondelag](#) s. 8
[TINE sin plass i ei ny tid](#) s. 8
[Sivilt beredskap](#) s. 8
[Vi får Norge til å gro!](#) s. 8

Dokumentasjon av realkompetanse i landbruket

Bondens allsidige yrke forutsetter mye og allsidig kompetanse, en kompetanse som ofte verken er registrert eller dokumentert. Å dokumentere egen realkompetanse er nyttig for å bli bevisst sin kompetanse innafør produksjoner en har, til ny produksjon eller tilleggsnæring, til kvalitetssikring av produksjon og drift og til omstilling og nytt arbeid utenfor landbruket. Også for vurdering i forhold til avkorting av utdanning på videregående nivå eller for opptak eller avkorting av høyere utdanning. Erfaringene fra studieringer som har jobbet med dokumentasjon av realkompetanse er positive, deltakerne blir i fellesskap mer bevisst på egen kompetanse.

Det er utviklet studiemateriell til bruk i studiering på 12-16 timer, fordelt på 4 møter.

Mer informasjon finner du på www.bsfstudie.no
Studiemateriell bestilles hos BSF.

Kurstillbud fra Avdeling for regnskap og juridisk service i Norges Bondelag

Avdelingen tilbyr kurs om regnskap, skatt, jus, eierskifte, arv og skifte m.m. for bønder, regnskapsførere og ulike landbruksrådgivere.

Ta kontakt for å få informasjon om aktuelle kurs; tlf 22 05 45 00, www.bondelaget.no/rjs/kurs eller e-post: rjspost@bondelaget.no

Kurstillbud fra Avdeling for kompetanseutvikling i Norsk Landbruksamvirke

Avdelingen tilbyr kurs og konferanser for ansatte og tillitsvalgte i organisasjonene, bl.a. i følgende emner:

Valgkomitéarbeid, Kontrollkomitéarbeid, Trygg og god som ordfører/årsmøteleder, Data-trygg, Informasjonsarbeid, Medietrening for ledere, Landbrukspolitikk, Internasjonal kommunikasjon og forståelse, Strategisk virksomhetsplanlegging, Bedre styrearbeid, Kurs for nye og fremtidige gårdbrukere, Lederutviklingsprogram for fremtidige tillitsvalgte toppledere, Konkurranspolitikk, Mentor- og fagprogram for kvinner.

Ta kontakt med Avdeling for kompetanseutvikling, tlf 22 05 47 00, hjemmeside: www.landbruk.no eller e-post: post@landbruk.no

Kvinneroller i Nord – Sør perspektivet

Studieopplegg om internasjonalt kvinneperspektiv.

Med støtte fra NORAD har Norges Bygdekvinneag utarbeidet artikkel-/studieheftet *Kvinneroller i Nord-/Sør-perspektivet*. Forfatterne belyser kvinneroller og kvinners situasjon bl a i forhold til integrering, i krig og konflikt, menneskehandel, mikrokreditt, feminisme, kultur og FN.

Temaene belyser også den viktige innsatsen kvinner har gjort, gjør og må gjøre for å bidra til å endre utviklingen i verden generelt og bedre situasjonen for jenter og kvinner spesielt. Det er også fokus på de mulighetene og det ansvaret hver enkelt har og kan ta for å bidra til ønsket utvikling, holdningsendringer og styrking av kunnskapene om temaet. Det er utarbeidet punkter til diskusjon etter hver artikkel.

Studiering uten lærer, 12 timer.

Norges Bygdekvinneag forskutterer materialet til studieringer. Studiemateriell bestilles hos BSF.

Aktiv organisasjon, Kurspakke

Består av kursene "Aktivt lagarbeid", "Godt informasjonsarbeid", "Kurs og møte" og "Valgkomitéarbeid". Kursene utføres enkeltvis eller som en kursserie. Kursene er særlig laget for nye tillitsvalgte og egner seg godt for samarbeid mellom flere ulike organisasjoner lokalt.

Til enkelte emner er det nyttig å bruke lærer/foredragsholder. Hvert av heftene har egen studieplan og kan gjennomføres i studiering uten lærer, 12 timer. Studiemateriell bestilles hos BSF.

Aktivt lagsarbeid

Tar for seg organisasjonene sin rolle, aktivitetsplanlegging, arbeid og oppgaver i styret

- Hvordan gjøre en god jobb som tillitsvalgt i et lokallag?
- Hvordan skapes et aktivt lokallag med gode medlemsaktiviteter?

Pris pr. bok kr 109. Studiemateriell bestilles hos BSF.

Godt informasjonsarbeid

Nyttig om informasjonsverktøy, planlegging og strategier for tillitsvalgte i organisasjoner

- Hvordan bruke pressen som informasjonskanal?
- Hvordan vurderer journalistene stoff og hvordan oppnår vi positiv medieomtale?

Pris pr. bok kr 109. Studiemateriell bestilles hos BSF.

Kurs og møte

- Hvordan få til et mest mulig vellykket arrangement?
- Om medlemsmøte, debattmøte, informasjonsmøte, årsmøte og kurs av ulike slag.

Praktiske råd for kurs- og møtearrangører med tema som forberedelse og planlegging, gjennomføring og møteledelse, valg og votering.

Pris pr. bok kr 109. Studiemateriell bestilles hos BSF.

Valgkomitéarbeid Oppdatert

- Hvilke oppgaver har en valgkomité og hvordan kan de løses?
- Hvilken rolle har valgkomiteen i organisasjonen? Denne er særlig laget for nye tillitsvalgte og egner seg godt for samarbeid mellom flere ulike organisasjoner lokalt.

Til enkelte emner er det nyttig å bruke lærer/foredragsholder. Hvert av heftene har egen studieplan og kan gjennomføres i studiering uten lærer, 12 timer.

Pris pr. bok kr 129,-. Studiemateriell bestilles hos BSF.

Kommunikasjon

Kommunikasjon handler om å gi oppmerksomhet og å lytte. Artikkelheftet tar for seg kommunikasjon på ulike nivå enten det er på arbeid, i familien eller i organisasjonslivet. Målet er selvutvikling og å få mennesker til å kommunisere med hverandre. Studiering uten lærer, 16 timer. Ta kontakt med NBK på tlf 22 05 48 15, for mer informasjon.

Heftepris kr 100. Norges Bygdekvinneforbund forskutterer materialet til studieringer. Studiemateriell bestilles hos BSF.

Kvinner og EU

Spørsmålet omkring Norges tilknytning til EU er en aktuell problemstilling, og dette heftet tar for seg områder som har stor betydning for distriktene og kvinner spesielt. Norges Bygdekvinneforbund har utarbeidet et studieopplegg på følgende tema:

1. Velferd- og likestillingspolitikk
2. Distrikts- og regionalpolitikk
3. Naturressurser og primærnæringer

Studiering uten lærer. Del 1: 16 timer, del 2: 16 timer, del 3: 12 timer.

Norges Bygdekvinneforbund forskutterer materialet til studieringer.

Kvinner og verdiskaping

Se side 9.

Landbrukspolitik

Dette studieheftet fra Norges Bondelag kommer hvert år i ny utgave. Heftet inneholder aktuelle landbrukspolitiske tema samt bakgrunnsmateriale for lokallagenes uttalelser i forkant av jordbruksforhandlingene.

Studiering uten lærer, 12-16 timer.

Norges Bondelag forskutterer materiell til bruk i studiering. Studiemateriell bestilles hos BSF.

Landbrukssamvirket – Fra lokalsamvirke til global landbruksindustri

Et studie- og debattopplegg om landbrukssamvirkets utfordringer og tilpasninger. Hvilke tilpassinger og endringer må til for at landbrukssamvirket også i framtida skal være tjenlige verktøy for norske bønder?

Noen sentrale spørsmål:

- Hvordan tilpasse seg en stadig mer globalisert handel med mat?
- Hva er landbrukssamvirkets strategiske hovedoppgave - og hva er de praktiske oppgaver som landbrukssamvirket utfører - på vegne av staten?
- Hvilke særtrekk må reddykes - og hvilke må justeres (ev. forkastes) - for at landbrukssamvirket skal styrkes og videreutvikles?
- Hvordan forholde seg til produsenter av gardsmat, økologiske produkter og andre spesialiteter? Samvirke i samvirke eller åpen konkurranse?
- Hvordan revitalisere eierskapet og styrke egenkapitalen?

Studieheftet refererer til debattboka "Norsk landbrukssamvirke - fra forvaltning til marked. Roller og strategier" utgitt av Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning (NILF). Heftet tar opp mange av de samme problemstillingene som boka, men legger mer vekt på å drøfte praktiske eksempler. Studieopplegget kan gjennomføres uten NILF-boka, men det anbefales å ha den ved siden av heftet, som fordypingslitteratur.

Studiering uten lærer 16 - 20 timer.

Studiehefte kr 150, debattbok fra NILF kr 150.

Ved kjøp av begge kr 200 (Norsk Landbrukssamvirke).

Heftet bestilles hos Norsk Landbrukssamvirke, v/Evelyn S. Hestnes, e-post: esh@landbruk.no

Lokalt kurssamarbeid

Målsettingen med heftet er å bli motivert til å samarbeide, bli bevisst potensialet for kurstilbud i lokalsamfunnet og gjøre kurstilbudene mer synlige. **Les mer s. 5.**

Nord - Sør og handel med mat

Dette webbaserte temaheftet er laget som tilleggsmateriell til undervisning i samfunnsfag og geografi i videregående skole, men kan også brukes av andre med interesse for de to hovedtemaene:

- Verdenssamfunnet og de forestillinger vi har om det
- Handel med mat i et globalt perspektiv

Heftet er utarbeidet av Landbrukets Utredningskontor på oppdrag fra Norsk Landbrukssamvirke og Norges Bondelag med støtte fra NORAD.

Materiellet er gratis og godkjent til arbeid i studiering på 12-16 timer.

Heftet finner du på www.bondelaget.no/skole med direkte lenker til illustrasjoner og animasjoner til de ulike temaene og til nettstedene til sentrale organisasjoner. Lærerveiledning til heftet bestilles på e-post: infopost@bondelaget.no

Organisasjonshåndbøker

Flere av organisasjonene har organisasjonshåndbok som det er utarbeidet studieplan til. Håndbøkene gir et godt grunnlag for skoling av tillitsvalgte og medlemmer. Studiering uten lærer. Studiemateriell bestilles hos BSF.

NBUs organisasjonshåndbok

16 timer, pris kr 50. Studiemateriell bestilles hos BSF.

Håndbok og Strategidokument for NBK

16 timer. NBK forskutterer materiellet til studieringer. Studiemateriell bestilles hos BSF.

Organisasjonshåndbok for Norges Bondelag

12-16 timer. Norges Bondelag forskutterer materiellet til studieringer. Studiemateriell bestilles hos BSF. Legge link i e-utgave

TINE sin plass i ei ny tid

TINE har laget et lite hefte som utgangspunkt for aktiviteter og diskusjoner melkeprodusentene i mellom om de rammevilkårene de som TINE-eiere må forholde seg til. Det er opp til meieriselskapene, produsentlaga og/eller den enkelte bonde hvordan heftet skal brukes, bakerst i heftet er det praktiske opplysninger om etablering av studieringer.

Studiering uten lærer, 12-14 timer. Heftet er gratis og bestilles hos TINE

Sivilt beredskap

Kvinnerns Frivillige Beredskap (KFB) står bak denne opplæringen i sivil beredskap. Det blir gitt et generelt innblikk i den sivile delen av totalforsvaret. Hva ligger i begrepet totalforsvar? Hvilke oppgaver har Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap? Hvilke oppgaver har Fylkesmannen og kommunenes beredskapsansvar? Hvordan kan du forberede deg på å møte en krisesituasjon i ditt nærmiljø?

Studiering uten lærer, 12 timer. Studieplan koster kr 100 og bestilles hos BSF.

Vi får Norge til å gro!

Denne håndboka handler om Norges Bondelags verdi- og kommunikasjonsplattform "Vi får Norge til å gro". Kommunikasjonsplattformen skal hjelpe organisasjonen til å ta vare på og forsterke et ønsket omdømme for norsk landbruk ved å bidra til å gi et bilde av hva landbruket betyr for samfunnet.

Håndboka er en varedeklarasjon som viser hva organisasjonen legger i løfter og verdier i "Vi får Norge til å gro" og hva som er viktig å formidle til verden rundt oss.

Håndboka har studieplan der målet er at deltakerne skal bli godt kjent med verdi- og kommunikasjonsplattformen og finne måter å ta den i bruk i lokalt informasjonsarbeid. Kan også brukes sammen med studieheftet "Godt informasjonsarbeid", se under.

Norges Bondelag forskutterer materiellet til studieringer. Håndboka er godkjent til arbeid i studiering på 12-16 timer og bestilles hos BSF.

NÆRINGSUTVIKLING - ØKONOMI – JUSS

[Bygdekompasset s. 9](#)

[Gode opplevelser i kulturlandskapet s. 9+22](#)

[Kvinner og verdiskaping s. 9](#)

[Hvordan påvirke lokal arealforvaltning s. 9](#)

[Næringsutvikling på gården NYHET! s. 9](#)

[Næringsutvikling – lokal matproduksjon NYHET! s. 9](#)

[Videreutvikling av egen virksomhet NYHET! s. 10](#)

[Taksering av landbrukseiendom NYHET! s. 10](#)

[Offentlig folkeskikk s. 10](#)

[Økonomiforståing i landbruket OPPDATERT! s. 10](#)

Bygdekompasset

Et bedriftsutviklingsprogram for norske gårdsbruk og småbedrifter. Hovedmålet er å skape strategiske prosesser i bedriftene og bygdene. Bygdekompasset vil ved hjelp av erfarne veiledere føre deg gjennom en prosess som først kartlegger din nåsituasjon og dine ressurser, som videre utfordrer deg til å vurdere alternative utviklingsmuligheter, og som fører deg fram til en individuell forretningsplan for deg selv og din bedrift.

Ta kontakt med ditt fylkesbondelag eller BSF for mer informasjon.

Gode opplevelser i kulturlandskapet

I heftet inngår en studieplan hvor målet er at deltakerne skal drøfte hvordan kulturlandskapet kan tilrettelegges i forbindelse med friluftsliv og turisme.

Kurset er nærmere beskrevet på s. 22.

Kvinner og verdiskaping

Dette artikkelheftet tar for seg den rollen kvinner til alle tider har hatt og vil ha som verdiskapere og ressurspersoner. Målet med heftet er å inspirere og øke kunnskapen om kvinners rolle som ressurspersoner og verdiskapere samt å bidra til refleksjon og bevisstgjøring omkring temaet.

Studiering uten lærer, 12 timer. Norges Bygdekvinnelag forskutterer materiellet til studieringer. Studiemateriell bestilles hos BSF.

Hvordan påvirke lokal arealforvaltning

Landbruket og enkeltbonden trenger kunnskap for å sikre sine interesser i lokal areal- og ressursplanlegging etter plan- og bygningsloven. Heftet "Hvordan påvirke lokal arealforvaltning?" er en veileder med møte- og studieopplegg. Aktuelle temaer er ansvar og roller, hvordan påvirke kommunale planer, aktuelt lovverk, eiendomsrett og erstatning.

Studiering uten lærer 12-16 timer. Studiemateriell koster kr 80 og bestilles hos BSF.

Nyhet!

Næringsutvikling på gården

Kurset passer alle som går med tanker om, eller er i gang med å etablere ny næringsvirksomhet på gården. Kurset vil gi inspirasjon og faglig veiledning for å komme i gang med etablererplanene.

Gjennom kurset lærer man om forretningsplanlegging, økonomi og prissetting, forhandling, markedet og markedsføring. Det legges opp til at praktikere forteller om egne erfaringer med å skape nye næringer på gårdens ressurser.

I løpet av kursperioden skal deltakerne levere prosjektoppgave som bygger på egne forretningsplaner. Kursdeltakerne gis individuell veiledning på eget prosjekt.

Studiemateriell bestilles hos BSF.

Næringsutvikling – lokal matproduksjon **Nyhet!**

Kurset er skreddersydd for alle som vil etablere et tilbud innen lokal matproduksjon. Det gis innføring i tema som lokal mat og reiseliv, økologisk og konvensjonell foredling, mattilsynets forskrifter, forretningsplanlegging, utvikling av smaksprøver, markedsføring, bedriftsutvikling og forretningsplanlegging. Det legges også opp til besøk hos Matforsk og tilbydere av lokalmat.

Kurset er praktisk rettet og lar deg ta utgangspunkt i deltakernes virksomheter for å veilede i å utvikle den. I løpet av kursperioden skal deltakerne levere prosjektoppgave som bygger på egne forretningsplaner. Kursdeltakerne gis individuell veiledning på eget prosjekt. Studiering (kurs) med lærer. Studiemateriell bestilles hos BSF.

Videreutvikling av egen virksomhet

Nyhet!

Kurset er spesielt tilpasset eiere/drivere av egen virksomhet. Kurset passer også etablerere som innehar gode grunnskaper innen næringsutvikling. Kurset legger hovedvekt på gårdsrelaterte småskalabedrifter.

Formålet med kurset er å bidra til å forlenge småskala bedriftens levetid. Dette ved å styrke produsentens evne til markedsorientert utvikling av sin virksomhet.

Kurset er oppbygd som følger:

Del 1: Studietur til utlandet

Turen er ment som en inspirasjonskilde for å gi nye tanker og ideer. Det legges opp til besøk på flere gårdsrelaterte bedrifter. Bedriftene plukkes ut for å gi nye perspektiver på hvordan man kan forbedre seg både innen den daglige driften, salg og marked, kundebehandling, samarbeid, konsept- og videreutvikling.

Del 2: Kurssamlinger med lærer.

Kursplanen legger opp til 2 helgesamlingen, men man kan også velge å omgjøre disse til kveldsamlinger.

Den første samlingen setter fokus på markedsføring og merkevarebygging. Den andre samlingen omhandler videreutvikling og verdiskaping.

Studiering (kurs) med lærer. Studiemateriell bestilles hos BSF.

Taksering av landbrukseiendom

Nyhet!

De økonomiske rammebetingelsene for landbruket er i stadig endring. I de siste årene har det skjedd flere endringer når det gjelder reglene i konsesjonsloven for prisregulering av landbrukseiendommer. Hvordan har endringen av arealgrensene påvirket prisnivået? Hvordan praktiserer vi bla. vurdering av "boverdi" og tilleggsverdi ved salg av tilleggsjord? Hvordan verdsetter vi mer usikre og varierende inntekter som jakt, fiske, festeinntekter med mer?

Målet er å gi deg økt forståelse for hvilke faktorer som er avgjørende for "riktig" og "fornuftig" pris på landbruks-eiendommer. Kurset vil åpne for erfaringsutveksling og en felles forståelse av de gjeldende prinsipper for verdisseting av landbrukseiendommer.

Kurset tilbys av BSF i samarbeid med Landbruksmegleren AS. Studiering (kurs) med lærer.

For mer informasjon ta kontakt med: Landbruksmegleren AS v/Kai Rune Tollefsen, mobil: 913 88 90 e-post: post@landbruksmegleren.no, www.landbruksmegleren.no

Offentlig folkeskikk

– om roller og regler i bygdekommunen.

Les mer på s. 22.

Økonomiforståing i landbruket

Oppdatert

Kurset gir en praktisk rettet innføring i økonomiske begreper og kalkulasjonsprinsipper gjennom arbeid med modeller, spørsmål og innsendingsoppgaver. Tre studieenheter:

- 1 Økonomiske begrep. Kostnads- og inntektsbegrep. Resultatmål. Kalkyler. Balanse. Likviditet.
2. Rammevilkår. Ressursgrunnlag. Eksterne rammevilkår. Storsamfunnet.
- 3 Investeringer og faste kostnader. Investeringer. Avskrivninger. Rentekostnader. Andre momenter. Finansiering.

Ulike måter å gjennomføre kurset på:

- E-læring som enkeltelev kr 1 400 pr deltaker
- Nettring kr 1 100 pr deltaker
- E-læring kombinert med gruppeundervisning med lærer

Kurs og studiemateriell bestilles hos BSF.

SERTIFISERINGSKURS

[Autorisasjonsbevis for handtering og bruk av plantevernmidler s. 11](#)

[\(sprøytesertifikat\)](#)

[Fagbrev som skogsarbeider eller skogsmaskinfører s. 11+19](#)

[Jegerprøven s. 11+20](#)

[Jegerprøveinstruktør s. 11+20](#)

[Kompetansebevis for dyrevelferd i husdyrholdet s. 11+14](#)

[Sprengningssertifikat kl. C **OPPDATERT!** s. 11](#)

[Sertifisert sikkerhetsopplæring s. 11](#)

Autorisasjonsbevis for handtering og bruk av plantevernmidler (sprøytesertifikat)

Alle som har behov for yrkesmessig kjøp og bruk av plantevernmidler må ha gyldig autorisasjonsbevis, såkalt sprøytesertifikat. Autorisasjonsbeviset er gyldig i 10 år fra avlagt prøve. Vi har studieopplegg både for førstegangskurs og fornyingskurs.

Alternativ 1:

Kurs som fører fram til autorisasjonsbevis

(førstegangskurs). Teoretisk del: Studiering 12 timer, Praktisk, obligatorisk del: En dag (7 timer) med forelesning/demonstrasjon.

Den teoretiske delen kan gjennomføres som brevkurs med 4 innendinger.

Brevkurs kr 1.100 for enkeltelever, kr 800 for deltaker i brevring.

Alternativ 2:

Fornyng av autorisasjon (etter 10 år). Obligatorisk kurs. Studiering 12 timer, minst 3 timer med lærer. Eller kurs med lærer, 7 timer.

For begge alternativene:

Grunnbok med CD-rom (åkersprøyte) kr 269, og arbeidsbok kr 108.

I tillegg er en av disse bøkene om integrert bekjempelse obligatorisk:

Plantevern i frukt og bær (eple, pære, jordbær) kr 261

Plantevern i grønnsaker

(gulrot, kålvekster, løk, purre) kr 261

Plantevern i potet kr 177

Plantevern i korn kr 225

Plantevern i veksthus (tomat, agurk) kr 208

Plantevern i grøntanlegg kr 278

Plantevern i førvekster kr 225

Plantevern i veksthus for pyrdplanter kr 278.

Studiemateriell bestilles hos BSF.

Fagbrev som skogsarbeider eller skogsmaskinfører

Les mer på s. 19.

Jegerprøven

Obligatorisk 30 timers kurs med standard studieplan.

Les mer s. 20.

Jegerprøveinstruktør

Kurspakken utgjør fase 1 i opplæringen for å oppnå autorisasjon som jegerprøveinstruktør.

Les mer s. 20

Kompetansebevis for dyrevelferd i husdyrholdet

Bygdefolket Studieforbund tilbyr sammen med fagorganisasjonene for de ulike husdyrnæringene, kurs som gir kompetansebevis for dyrevelferd. Les mer om de enkelte kursene under kapittelet om Husdyrnæring side 14.

Sprengningssertifikat kl. C – **Oppdatert**

For å få sprengningssertifikat må du ha fylt 20 år, kunne dokumentere relevant praktisk erfaring og klare en skriftlig prøve. Kurset gir teoretisk bakgrunnsstoff for å ta prøven.

Kursmateriellet til brevringer kan også brukes i studiering med lærer (16 timer). Brevkurs, 3 innsendinger kr 1.100 for enkelt-elev, kr 800 pr deltaker i brevring. Faghefte kr 100

Kurs og studiemateriell bestilles hos BSF.

Sertifisert sikkerhetsopplæring

Forskrift om bruk av arbeidsutstyr stiller krav om sikkerhetsopplæring for alle brukere av arbeidsutstyr som kan innebære risiko for helse og/eller sikkerhet. Bonden kan selv gi sin arbeidshjelp tilstrekkelig opplæring, jfr KSL - Bruksforskriften. For visse typer arbeidsutstyr - som gaffeltrucker, visse typer gravemaskiner og hjullastere med større effekt enn 15 kW, samt lastebilkraner med kapasitet over 2 tonnmeter - er det imidlertid krav om sertifisert sikkerhetsopplæring. Slik opplæring kan bare gis av godkjent institusjon. AOF har slik godkjenning, BSF har derfor inngått samarbeid med AOF om gjennomføring av slike kurs for landbruket.

Ta kontakt med BSF for mer informasjon.

LANDBRUKETS HMS-SKOLE

[Praktisk HMS-arbeid](#) s. 12

[Bonde i stress og krise](#) s. 12

[Form din egen arbeidsplass - få overskudd](#) s. 12

[Gassalarm](#) s. 12

[Ingen røyk - ingen ild](#) s. 12

[Støyparty](#) s. 12

[Tillit i markedet - kvalitet hele veien](#) s. 12

[Tryggere gårdstun - Holdninger og tunplanlegging](#) s. 12

For informasjon og studiemateriell til HMS –kurs kontakt: Landbrukets HMS - tjeneste, tlf 32 29 90 30 eller se www.lhms.no Husk at kun kurs på mer enn 12 timer gir voksenopplæringstilskudd.

Praktisk HMS-arbeid

Et grunnleggende kurs i Helse, Miljø og Sikkerhet (HMS), rettet mot gårdbrukere og andre som jobber med praktisk landbruk. Kombinasjon av studiering med lærer (6 timer) og E-læring (6 timer).

I følge lovverket om arbeidsgiveransvar, er alle bedriftsledere, også bonden, forpliktet til å ha HMS- kompetanse. Dette kurset tilferdestiller kravet.

Kurset vektlegger:

- Å gjøre HMS enkelt, praktisk og nyttig for deltakeren.
- Faglig bredde og systemforståelse gjennom arbeid med kartlegging, tiltaksplan og rutineoversikt.
- Tilgang til elektronisk dokumentasjonsverktøy.
- Bygger på myndighetenes og KSLs krav.
- Tilgang til fagstoff, regelverk og nyttige linker.

Bonde i stress og krise

6 timer. Hvordan bli tryggere i møte med bønder i stress og krise? Kurs for ansatte og tillitsvalgte i landbrukets organisasjoner, og andre som møter bønder i sitt daglige arbeid. Form din egen arbeidsplass - få overskudd 12 timer. Ergonomi. Målgruppe er bonden.

Form din egen arbeidsplass - få overskudd

12 timer. Ergonomi. Målgruppe er bonden.

Gassalarm

4 timer. Forebygging av ulykker som følge av akutteksponering av silogasser, gjødselgasser og ammoniakk. Målgruppe er bonden.

Ingen røyk - ingen ild

16 timer. Brannvern og beredskapsarbeid. Målgruppe er bonden.

Støyparty

4 timer. Hvordan forebygge støyskade og andre helseplager pga. støy. Målgruppe er bonden.

Tillit i markedet - kvalitet hele veien

12 timer. Forståelse av arbeidet med kvalitetssystem og organisering av dokumentasjon. Målgruppe er bonden.

Tryggere gårdstun - Holdninger og tunplanlegging

Studieheftet tar for seg fysisk tilrettelegging av tunet, plassering av lekeplass, uteplass og hage. Trafikksikring. Hvordan gå fram ved større forandringer av tunet?

Studiering, 12 timer. Pris kr 60 pr eks.

Pakkepris; 15 eks kr 375 (Landbrukets HMS-tjeneste).

[Autorisasjonsbevis for handtering og bruk av plantevernmidler \(Sprøytesertifikat\)](#) s. 11+13

[Surfôr](#) s. 13

[Avløser – innføringskurs NYHET](#) s. 13

[Kurs for nye bønder](#) s. 13

[Taksering av landbrukseiendom](#) s. 10+13

[Økologisk landbruk – grunnleggende innføring NYHET!](#) s. 13

Autorisasjonsbevis for handtering og bruk av plantevernmidler (Sprøytesertifikat).

BSF har studieplaner og bøker både for 1.gangskurs og fornyingskurs.

Les mer om kursene under Sertifisering s 11

Surfôr

Kurs for grovfôrprodusenter som er interessert i hvordan en lager godt surfôr på en sikker og lønnsom måte. I studiearbeidet brukes Surfôrboka skrevet av Magne Mo, som også har tilrettelagt stoffet for diskusjon i studiering. Tema for fire samlinger: Ensilerings mikrobiologi og biokjemi. Bruk av tilsetningsmidler, engvekstenes næringsverdi og høstetid. Praktiske høstesystemer og siloløsninger. Surfôr kvalitet og surfôr som førmiddel. Surfôr til hest.

Studiering, 12-16 timer. Bokpris kr 299. Studiemateriell bestilles hos BSF.

Taksering av landbrukseiendom

Les mer s. 10.

Avløser – innføringskurs

Nyhet!

Kurset gir en generell innføring i avløseryrket, og egner seg for nybegynnere.

Studiemateriell består av et grunnhefte og prosjektheft etter ønsket husdyrart. Disse bestilles hos BSF.

Ta også kontakt med BSF for informasjon om andre avløserkurs.

Kurs for nye bønder

BSF arrangerer i samarbeid med medlemsorganisasjonene spesielle kurs for de som er nyetablerte eller på veg inn i næringa. I kursa inngår temaer som eierskifte, politiske og økonomiske rammevilkår, forsikring, samvirke og organisasjon. For nye bønder under 35 år, inngår kurset i Norges Bondelags "Unge bønder-pakke" til nye medlemmer. www.bondelaget.no/medlem/fordeler
Studiemateriell bestilles hos BSF.

Økologisk landbruk – grunnleggende innføring

Nyhet!

Kurset gir en god innføring i hva det vil si å drive økologisk landbruk. Det er spesielt egnet for de som vil vite mer, vurderer å legge om til økologisk landbruk, eller er helt i begynnerfasen.

Noen av temaene som tas opp er: økonomiske forutsetninger, vekstskifte, jordstruktur og jordarbeiding, næringsforsyning, ugras og ugrasbekjempelse og omlegging.

Det legges opp som en kombinasjon av fagforedrag, diskusjoner og gruppearbeid.

Studering med lærer. Studiemateriell bestilles hos BSF.

HUSDYRNÆRING

[Dyrevelferd i husdyrholdet – grunnmodul](#) s. 14
[Klauvskjæring og klauvsjukdommer](#) s. 14
BIRØKT s. 14
[Arbeid i slyngerommet](#) s. 14
[Dronningfornytelse i produksjonsbifolk](#) s. 14
[Birøkt som hobby og næring](#) s. 15
[KSL - Et viktig element for å øke lønnsomheten i birøkten](#) s. 15
KANINAVL s. 15
[Kaninhold](#) s. 15
HESTEHOLD s. 15
[Hestens ABC](#) s. 15
SAU OG GEIT s. 15
[Dyrevelferd hos sau – kompetansebevis NYHET!](#) s. 15
[To på kroken](#) s. 15
[Saueskolen: Best på sau](#) s. 15
[Saueklipping og ullhåndtering](#) s. 15
[Sauekurs](#) s. 16
STORFE og MELKEPRODUKSJON I s. 16
[STORFESKOLEN](#) s. 16
[Avlsplanlegging i egen besetning](#) s. 16
[Brunst og fruktbarhet](#) s. 16
[Framtidsretta bygg for storfe](#) s. 16
[Kalv i kua – penger i pungen](#) s. 16
[Framtidsretta kuføring](#) s. 16
[Godt jur](#) s. 16
[Go'kalven](#) s. 16
[Store driftsenheter – hold kontroll med fruktbarheten!](#) s. 16
[Dyrevelferd hos storfe - kompetansebevis](#) s. 17
SVINEPRODUKSJON s. 17
[Delta for fremtida I- studiehefte om avl](#) s. 17
[Dyrevelferd hos gris – kompetansebevis](#) s. 17
[Helse og sjukdom i grisehuset](#) s. 17
[Hekta på vekta](#) s. 17
[Ikke'no tull - flere med kull](#) s. 17
[Mer å hente på gris - fra grisekøkk til direktør](#) s. 17
NORSVINSKOLEN s. 17
[På helsa løs – studiehefte for friskere griser](#) s. 17
[Smågrisproduksjon - et omsorgsyrke](#) s. 17
[Ventilasjon](#) s. 17

Dyrevelferd i husdyrholdet – grunnmodul

Kurset danner grunnlaget for de dyreartsspesifikke modulene om dyrevelferd og kan arrangeres i regi av BSF eller av den enkelte husdyrnæring. Samlingen tar for seg generelle forhold om dyrevelferd, atferd og etikk på tvers av dyreartene. I kombinasjon med de dyreartsspesifikke studietilbudene om dyrevelferd tar kurset sikte på å oppfylle kravet til husdyrprodusenter om dokumentasjon av kompetanse innen dyrevelferd slik det går frem av Stortingsmeldning nr 12 om dyrehold og dyrevelferd, og eksisterende eller kommende dyrevelferdsforskrifter.

Grunnmodulen består av én samling på ca 3 timer. DVDen "Dyrevelferd i husdyrholdet" danner grunnlaget for samlingen.

Priser: DVD med veileder kr 200, heftet "Dyrevelferd i husdyrholdet" kan lastes ned gratis fra www.husdyrvelferd.no
Studiemateriell bestilles hos BSF.

Foreløpig er følgende dyrespesifikke moduler utviklet:

Dyrevelferd Sau – Kompetansebevis se s. 15

Dyrevelferd Gris – Kompetansebevis, se s. 17

Dyrevelferd Storfe – Kompetansebevis se s. 17

Klauvskjæring og klauvsjukdommer

For klauvskjærere og dyreeiere som ønsker å skjære klauver på egne dyr. Tema: Klauvene sin oppbygging og funksjon, sjukdomstilstander som følge av avvikende klauvformer, andre klauvsjukdommer, smittehygiene, prinsipper for beskjæring og praktiske øvinger. Samarbeid med helsetjenesten for Storfe. Studiering med/uten lærer, 16 timer (8 + 8). Bok kr 139. Studiemateriell bestilles hos BSF.

BIRØKT

Arbeid i slyngerommet

Innhold i honningen og honningens egenskaper. Hvordan ta vare på honningkvaliteten. Krav til hygiene og rasjonelt utstyr. Behandling av honning fram til leveringsklar vare. Studiering med eller uten lærer, 15 timer.

Litteratur: Arbeid i slyngerommet, Birøkteren nr 7-8/97, Gratis Studiemateriell bestilles hos BSF.

Dronningfornytelse i produksjonsbifolk

Kurset er utviklet av Honningcentralen og er beregnet på alle birøktere. Det forutsetter at deltakerne har noe erfaring i stell av bier og er kjent med begreper innen utstyr og teknikk. Unge dronninger i bifolkene gir økt produksjon i bigården. Dronninginnføring krever kunnskap. Kurset behandler viktige prinsipper vi må følge og omfatter metoder vi kan bruke. Studiering med eller uten lærer, 12 timer.

Lærebok i dronningavl, pris kr 212 og Video/DVD: Innføring av dronninger kr 65. Studiemateriell bestilles hos BSF.

Birøkt som hobby og næring

Kurset gir god innføring i birøkt til nybegynnere eller de som tenker å starte med bier. Gjennom kurset vil du lære om bisamfunnet og bikuben, bifolkets liv gjennom året, trekk og pollinering, stell av bier, avlsarbeid – dronningavl og utvalg, sjukdommer og forgiftning, vandrebirøkt, driftsopplegg og økonomiske forhold.

Kurset kan gjennomføres enten som studiering med lærer, 18 timer eller som brevkurs, 6 innsendinger. Materiell som brukes i begge kursformene:

Boka "Birøkt som hobby og næring", kr 299

Video/DVD "Dronningen og de gode hjelperne", kr 65.

Brevkurs kr 1.100 for enkeltelev, kr 800 pr deltaker i brevring.

Kurs og studiemateriell bestilles hos BSF.

KSL - Et viktig element for å øke lønnsomheten i birøkten

Kurset gir deltakerne forståelse for at KSL-arbeidet er viktig for bedre lønnsomhet i birøkten. Hvor ligger de kritiske punktene i driften. Hvordan skal en planlegge neste sesong med kvalitetssikring. Hvordan få et aktivt forhold til HMS tilpasset egen drift.

Studiering med eller uten lærer, 20 timer.

Handbok i dokumentert produksjon av honning kr 100 (gratis for medlemmer i Honningcentralen). Studiehefte kr 30 (Norges Birøktelag). Studiemateriell bestilles hos BSF.

KANINAVL

Kaninhold

Velegnet som fagkurs i skolen, og fint for de som vil drive med kaninhold på hobbybasis.

Innhold: Kaninens anatomi. Ønskelige egenskaper. Raser, arv, utvalg. Avlsmåter. Kaninens formering. Føring og fôrmidler. Sjukdommer og helsepleie. Hus og bur. Kaninen som mat.

Studiering eller brevkurs, 5 innsendinger.

Læremidler: Kaninhold. Studieplan.

Pris: Bok kr 329. Brevkurs kr 900 for enkeltelev, kr 600 for deltaker i brevring. Kurs og studiemateriell bestilles hos BSF.

HESTEHOLD

Hestens ABC

Egnet som valgfag i skolen.

Kurset gir en grunnleggende kunnskap om innridning og innkjøring av hest, avl og føring, hestens anatomi, ulike hesteraser, helse og sykdommer, bruk av hest, trav, galopp- og ponni-sport.

Studiering eller brevkurs, 5 innsendinger.

Litteratur: Hesteboka og filmen "Trygg med hest".

Pris: Bok kr 398, film kr 274

Brevkurs kr 1 150 for enkeltelev, kr 700 for deltaker i brevring. Kurs og studiemateriell bestilles hos BSF.

SAU OG GEIT

Dyrevelferd hos sau – kompetansebevis

Gjennomføring av dette studietilbudet fra Helsetjenesten for sau og NSG gir deltakerne kompetansebevis i saueproduksjon, slik at deltakerne oppfyller kravet til dokumentert kompetanse i "Forskrift om velferd for småfe". Studieringen tilfredstiller også kravene om kompetanse i forbindelse med egentransport av sau.

Grunnmodulen "Dyrevelferd i husdyrholdet" (se side 14) utgjør første møte i studieringen, deretter gjennomføres ytterligere 4 møter i studiering. I tillegg skal hver enkelt deltaker gjennomføre en velferdsvurdering i egen besetning.

Temaer:

- dyrevelferd i saueholdet
- sauens atferd
- krav til husdyrrom
- krav til drikkevann og fôr
- dyrevelferd på beite
- håndtering og transport
- avl for helse og velferd
- håndtering av sjuke og skadde dyr
- lamming og lammestell

Studiering med/uten lærer, 15 timer + gjennomgang av egen besetning.

Veiledning til gjennomføring av studieringen og skjema for besetningsgjennomgang er tilgjengelig på www.husdyrvelferd.no

Priser: Boka "Helse og velferd hos sau" kr 398, DVD til grunnmodulen kr 200.

Studiemateriell bestilles hos BSF.

To på kroken

Økonomien i saueholdet er avhengig av at lammene overlever og har god kvalitet på slaktekroken. Både forbruker og slakteri krever jevn og høy kvalitet på kjøttet. Dette fører til stadig strengere krav til bondens arbeid, dokumentasjon og oversikt over besetningen.

Kurset tar for seg lammeproduksjonen gjennom året og viser mulige problemstillinger i besetningen og hvilke hjelpemidler som er tilgjengelige for å løse disse. Verktøyet Sauekontrollen er en sentral del av kurset. Kurset egner seg godt både for ikke-medlemmer og medlemmer av Sauekontrollen, og har fokus på en del grunnleggende problemstillinger. Studieheftet er utviklet i et samarbeid mellom Norsk Sau og Geit, Nortura og Sauekontrollen

Det er lagt opp til diskusjon og praktiske oppgaver rundt egen besetning og studiegruppa som helhet.

Studiering uten lærer, 16 timer. Hefte koster kr 100 og bestilles hos BSF.

Saueskolen: Best på sau

Kurset er for medlemmer i Nortura og gjennomføres over tre samlinger.

Samling 1: Føring, fôr dyrking, konservering og beitebruk

Samling 2: Avl, økonomi og ull

Samling 3: Hus og helse

Kursmaterieell deles ut ved oppmøte på de ulike samlingene.

Forelesere vil være fagfolk fra Nortura, men også eksterne fagfolk f.eks. fra forsøksringene.

Ta kontakt med Nortura for mer informasjon.

Saueklipping og ullhåndtering

Teoretisk og praktisk kurs i saueklipping og ullhåndtering. Målsetting for nybegynnerkurs er å lære og klippe sauen korrekt og uten assistanse, slik at verdien av ulla blir ivaretatt på best mulig måte, med et minimum av ubehag for både sau og klipper. Det arrangeres også kombinasjonskurs nybegynner/videregående og rene videregående kurs. Kursene arrangeres hovedsakelig om høsten, og etter behov. Alle kursene har serifisert instruktør og varierer i varighet fra 12 til 24 timer. For mer informasjon ta kontakt med Norsk Sau og Geit e-post: nsg@nsg.no, tlf: 23 08 47 70, hjemmeside:

www.nsg.no

Saukurs

Kursene passer både for erfarne og begynnere innen sauehold. Kursene inneholder tema som:

- Sau I: Sauen som husdyr, produkt av sauen, sauen gjennom året, grovføret på sauegården, føring.
- Sau II: Samarbeid i sauenæringen., sauen på utmarksbeite, sauekontroll, saueavl.
- Sau III: Hus og innredning, sjukdom hos sau, lovverk og viktige forskrifter, økonomi i saueholdet.

Kursene kan tas enkeltvis eller som en kursserie. Sau I, II og III bygger alle på "Saueboka". I tillegg kommer filmen "Sau – tilsyn i beitetida" i Sau II og filmen "Lamming" i Sau III. Hvert kurs har egen studieplan til bruk i studiering (16 t) eller brevkurs med 3 –4 innsendinger.

Brevkurs kr 1.100 for enkeltelev, kr 800 for deltaker i brevring. Bok kr 479 og film kr 250 pr. stk.

Kurs og studiemateriell bestilles hos BSF.

STORFE og MELKEPRODUKSJON I

STORFESKOLEN

Dette er TINE og GENO sitt felles kurstilbud.

Kursene arrangeres dels lokalt/regionalt dels sentralt, i et tett samarbeid mellom organisasjonene.

Ta kontakt med GENO eller TINE for mer informasjon om de ulike kursene.

Storfeskolen har følgende kurstilbud:

Avlsplanlegging i egen besetning

1-dags kurs som tar sikte på praktisk opplæring i avlsarbeid og bruk av dataprogrammet "Avl i buskappen". Målsettingen er å gjøre deltakerne i stand til å lage sin egen avlsplan.

- Bli kjent med avlsprogrammet
- Betydningen av arvegrad og vektlegging av egenskaper i egen besetning
- Lage avlsplan for egen besetning

Brunst og fruktbarhet

1-dags kurs, særlig egnet for nye, uerfarne bønder eller andre som trenger kunnskap eller oppdatering i brunstkontroll og forhold som innvirker på kuas fruktbarhet. Arrangeres lokalt/regionalt.

- Anatomi og fysiologi
- Brunstkontroll og ulike faktorer som innvirker på fruktbarheten
- Fjøsbesøk/gruppearbeid med
 - brunstsymptomer
 - holdvurdering/føring - fruktbarhet
 - fjøsmiljø - fruktbarhet

Framtidsretta bygg for storfe

2- dagers kurs for produsenter eller andre som arbeider med planlegging av nybygg eller ombygging. Det legges vekt på praktiske løsninger med gruppearbeid og mulighet til å arbeide med egne planer. Arrangeres lokalt/regionalt.

- Adferd og oppstalling for kalv, ungdyr og mjølkeku
- Bygningsfysikk og materialvalg
- Ventilasjon, brannsikring og gjødsellagring
- Helse og smittevern. Mjølkerom
- Økonomi og planlegging

Kalv i kua – penger i pungen

2-dagers kurs for mjølkeprodusenter eller andre som ønsker grundigere kunnskap om hvordan fruktbarhet og økonomi kan forbedres i egen bestning. Det er en fordel med basis-kunnskaper. Analyser og gruppearbeid inngår i kurset.

Framtidsretta kuføring

2-3-dagers kurs som passer for framtidsretta bønder som er opptatt av å ta i bruk ny kunnskap om førvurdering og optimal føring av dyra sine. Arrangeres lokalt/regionalt.

- NorFor Plan: Nytt fellesnordisk førvurderingssystem
- Valg av avdråttsnivå i buskappen ut fra ei økonomisk vurdering
- TINEs tilbud innen føringrådgivning

Valgfri del:

- Datastyrt føringssystemer i fjøset kombinert med TINEs føringstyper
- Kviceoppdrett – hvordan få til gode rekrutteringsdyr
- Fullfør - hvem er det aktuelt for, erfaringer og investeringsbehov

Godt jur – Målrretta mastittarbeid

Gjennom øvelser får en innsikt i hvordan Helseutskriften kan brukes for å forebygge og unngå mastitt hos storfe. Studiemateriellet er fem små hefter fra Helsetjenesten for storfe; Jurhelse, Mastitt og forebygging, Helseutskriften – enkeltdyr, Helseutskriften – buskap og Helseutskriften – økonomi. Studiering med/uten lærer, 16 timer.

Studiemateriell fra organisasjonsavdelingene i meieri-selskapene, kan bestilles hos BSF.

Go'kalven

Ei storsatsing på et helhetlig kurs om hvordan kalven kan nyttes til ulike formål. Her får du tilgang til et stort utvalg av fagfolk som kan mye om kalv. Passer for både nye og erfarne storfeprodusenter.

Kursa er utviklet av Helsetjenesten for Storfe og Nortura og arrangeres i samarbeid med disse. Inneholder 6 moduler à 1 dag med følgende tema: Føring, økonomi, miljø og oppstalling, helse, kvigeoppdrett og kjøttproduksjon. En dag på hver modul.

Studiering med lærer, 25-35 timer.

Store driftsenheter – hold kontroll med fruktbarheten!

3- dagers kurs, med særlig vekt på utfordringer i større løsdrifter og ved økende ytelse. Kurset er særlig egnet for den som ønsker å ta i bruk nye verktøy og moderne teknologi, samt gammel og ny kunnskap for å lykkes med fruktbarheten. Arrangeres på Store Ree.

- Fysiologi og hormonlære
- Fruktbarhetsmål, bruk av besetningsutskrifter, økonomi
- Verktøy og teknologi i moderne drift
- Oppdrett, føring og føringssystemer, holdvurdering
- Brunstkontroll, omløpsproblemer, fjøsmiljø og avl
- Besetningsbesøk

Dyrevelferd hos storfe - kompetansebevis

Gjennomføring av dette studietilbudet fra Helsetjenesten for storfe gir deltakerne kompetansebevis i storfeproduksjon, slik at deltakerne oppfyller kravet til dokumentert kompetanse i "Forskrift om hold av storfe".

Grunnmodulen "Dyrevelferd i husdyrholdet" er en integrert del av dette studietilbudet, med eget materiell.

Kurset starter med et møte med foredragsholder, deretter 4 møter i studiering. I tillegg skal hver enkelt utføre en velferdsvurdering av egen besetning. Studieringen tilfredsstillende også kravene om kompetanse i forbindelse med egentransport av storfe.

Temaer: Adferd, stellrutiner med betydning for dyras velferd, transport, etikk, håndtering av sjuke dyr.

DVD "Dyrevelferd i husdyrholdet" (til grunnmodul) kr. 200, Studiehefte Dyrevelferd hos storfe kr. 200, DVD Dyrevelferd hos storfe kr. 200

Studiemateriell bestilles hos BSF.

SVINEPRODUKSJON

Nyhet!

Delta for fremtida! - studiehefte om avl

Heftet er utviklet av Norsvin og tar sikte på å øke forståelsen av og interessen for norsk svineavl. Gjennom kurset vil svineprodusenten se nytten av Norsvin sitt avlsarbeid og ikke minst se verdien av eget arbeid i grisehuset. Den norske grisen er i dag ettertraktet på internasjonale markeder. I studieheftet vil vi også få kunnskap om hvorfor og hvordan vi bringer norsk svinegenetikk ut i verden. Det er lagt opp til oppgaver i tilknytning til hvert kapittel.

Studiering uten lærer, 16 timer. Heftepris kr 220

Studiemateriell bestilles hos BSF.

Dyrevelferd hos gris – kompetansebevis

Gjennomføring av studietilbudet fra Norsvin gir deltakerne et kompetansebevis i svineproduksjon, slik at deltakerne oppfyller kravet til dokumentasjon av kunnskap i "Forskrift om hold av svin". Kurset starter med den felles grunnmodulen Dyrevelferd i husdyrholdet (se egen informasjon), deretter 4 møter i studiering hvor deltakerne på siste møte gjennomfører en gruppeoppgave i en besetning. I tillegg skal hver enkelt utføre en gjennomgang av egen besetning.

Temaer:

- Regelverk
- Naturlig adferd
- Rutiner i grisehuset med betydning for grisens velferd
- Utfordringer i dagens produksjon
- Håndtering av sjuke dyr, avlving og forebygging av katastrofer

Studering med/uten lærer, 15 timer + gjennomgang av egen besetning.

Heftepris kr 200, Video kr 200 (Norsvin). I tillegg betales det for deltakelse på besetningsgjennomgang med rådgiver. Dette faktureres av slakteriet.

Studiemateriell bestilles hos BSF.

Helse og sjukdom i grisehuset

Studiering uten lærer, 12 timer, utviklet av Norsvin.

Bokpris kr 150, studieplan kr 20. Studiemateriell bestilles hos BSF.

Hekta på vekta

Heftet tar opp viktige områder for å nå målet for Superpurka 2010, dvs. hvordan en skal oppnå holdbare purker med god fruktbarhet og melkeproduksjon, samt friske avvente smågriser med høye vekter. Føring av purker, føring av smågris i dieperioden, forebygging av avvenningsproblemer og bruk av ammeurker er sentrale temaer. Heftet er utviklet av Norsvin i samarbeid med Gilde Norsk Kjøtt.

Studiering uten lærer, 16 timer. Heftet koster kr 220 og bestilles hos BSF.

Ikke'no tull - flere med kull

Studiering uten lærer, 16 timer, utviklet av Norsvin.

Heftet koster kr 180 og bestilles hos BSF.

Mer å hente på gris - fra grisekøkk til direktør

Studiering uten lærer, 16 timer, utviklet av Norsvin.

Heftet koster kr 160 og bestilles hos BSF.

NORSVINSKOLEN

Målsettingen med Norsvinskolen er å øke lønnsomheten i grisehuset gjennom faglig skoling. Norsvinskolen tilbyr hvert år kurs innen smågrisproduksjon, slaktegrisproduksjon og driftsledelse. Hvert av de tre kursene strekker seg over 3 dager, og deltakere som har gjennomført alle 3 kursene får tittelen Cand.Pig. Kursene holdes i hovedsak på Norsvinsenteret på Hamar, men enkelte kurs gjennomføres også regionalt. Det faglige innholdet bestemmes ut fra dagsaktuelle temaer. Det deles ut en fyldig forelesningsperm som dokumentasjon til hvert kurs.

Utfyllende informasjon: Norsvin tlf 62 51 01 00,

e-post: inger.strickert@norsvin.no eller www.norsvin.no

På helsa løs – studiehefte for friskere griser

Helsetjenesten for svin fylte 20 år i 2007 – og det ble markert ved at det aldri uaktuelle begrepet "forebyggende helsearbeid" ble tema for årets studiehefte for svineprodusenter. Felles målrettet innsats i tjue år har ført til at den norske svinepopulasjonen har et eksepsjonelt lite antall smittsomme sjukdommer, noe som har sendt oss helt i verdenstoppen for svinehelse. Men man skal være varsom med å hvile for lenge på laurbærene, for med stadig større besetninger og mer intensiv drift, ser vi nå en økende forekomst av produksjonsrelaterte sjukdommer som var mindre fremtredende tidligere. Studieheftet er utarbeidet i samarbeid mellom Helsetjenesten for svin og Norsvin og består av fire hovedkapitler:

- infeksjonsmedisin
- smittebeskyttelse
- hygiene
- immunitet

Studiering uten lærer, 16 timer. Heftet koster kr 220 og bestilles hos BSF.

Smågrisproduksjon - et omsorgsyrke

Norsvin har utviklet et kurs som tar for seg faktorer som virker inn på spedgristapet.

Studiering uten lærer, 16 timer.

Heftet koster kr 180 og bestilles hos BSF.

Ventilasjon

Kurset er utviklet av Norsvin og inneholder bl.a. anbefalte normer for ventilasjon, ulike alternativer og prinsipper for ventilasjon og styring/regulering av ventilasjonsanlegget. Kurset tar også opp kontroll og drift av anlegget, problem-løsning, nødventilasjon/alarm ved ventilasjonssvikt og tilskuddsvarme. Studiering uten lærer, 16 timer. Heftet koster kr 200 og bestilles hos BSF.

STUDIERETNING FOR NATURBRUK

[Landbruksbiologi VKI s. 18](#)

[Plantedyrking VKII s. 18](#)

[Husdyr og husdyrhold VKI s. 18](#)

[Skogbruk VKI og VKII s. 18](#)

[Naturforvaltning og friluftsliv VKI s. 18](#)

[Naturforvaltning VKII s. 18](#)

[Teknikk og håndverk VKII s. 18](#)

[Gymnastikk VKI og VKII \(teori\) s. 18](#)

Etter omleggingen av landbruksutdanningen har det vært etterspørsel etter landbrukskurs for å kunne tilegne seg nødvendige kunnskaper uten å måtte gå alle tre årene innen studieretningen.

Natur og Næring Fjernundervisning tilbyr kurs i studieretningsfag på VKI og VKII landbruk og naturforvaltning og allsidig landbruk. Prisene gjelder for undervisning inklusive studieplan. Bøker kommer i tillegg.

Landbruksbiologi VKI

Kurset gir innføring i biologi og økologi knyttet opp mot landbruket. Kurset tar for seg tema som: Naturbiotoper, biologisk mangfold, plantesystematikk, dyresystematikk, planters bygning, planters livsfunksjoner, dyrenes anatomi og fysiologi. Brevkurs, 4 innsendinger. Kr 1.100 for enkeltelever, kr 900 for deltaker i brevring.

Materiell: Lærebok kr 250, Feltarbeidsbok kr 88.

Kurs og studiemateriell bestilles hos BSF.

Plantedyrking VKII

Dette kurset bygger videre på Plantedyrking VKI.

Brevkurs, 6 innsendinger. Kr 1.500 for enkeltelever, kr 1.300 for deltaker i brevring.

Materiell: 5 lærebøker à kr 179.

Kurs og studiemateriell bestilles hos BSF.

Husdyr og husdyrhold VKI

Kurset gir en innføring i husdyrhold, og omfatter både storfe, svin, sau og geit, fjørfe, hest og pelsdyr.

Brevkurs, 4 innsendinger. Kr 1.100 for enkeltelever, kr 900 for deltaker i brevring.

Materiell: Lærebok kr 399.

Kurs og studiemateriell bestilles hos BSF.

Skogbruk VKI og VKII

Kurset gir innføring i skogskultur, skogsøkologi og gir kunnskap om skogen som ressurs lokalt og nasjonalt.

Brevkurs, 4 innsendinger. Kr 1.100 for enkeltelever, kr 900 for deltaker i brevring.

Materiell: 3 lærebøker totalt kr 1.122.

Kurs og studiemateriell bestilles hos BSF.

Naturforvaltning og friluftsliv VKI

Dette kurset tar for seg temaer som utmarksforvaltning, friluftsliv, landbruk og naturforvaltning.

Brevkurs, 5 innsendinger. Kr 1.300 for enkeltelever, 1.000 for deltaker i brevring.

Materiell: Lærebok kr 400.

Kurs og studiemateriell bestilles hos BSF.

Naturforvaltning VKII

Kurset tar for seg lovverket og de konvensjoner og avtaler Norge har skrevet under på, flerbruksplan og kulturlandskapsplan, avfalls- og forurensningsproblematikk, viltforvaltning, og bærekraftig utvikling i lys av alle de konflikter og problemer som en global, regional og lokal forvaltning sliter med.

Brevkurs, 5 innsendinger. Kr 1.300 for enkeltelever, kr 1.000 for deltaker i brevring.

Materiell: Lærebok kr 379.

Kurs og studiemateriell bestilles hos BSF.

Teknikk og håndverk VKII

Kurset omhandler tekniske løsninger for en trygg og funksjonell arbeidsplass, bygninger for ulike formål og planlegging for en bedre hverdag.

Brevkurs, 3 innsendinger. Kr 1.000 for enkeltelever, 800 for deltaker i brevring.

Materiell: Lærebok kr 479.

Kurs og studiemateriell bestilles hos BSF.

Gymnastikk VKI og VKII (teori)

Kurset omhandler teori om kroppsøving.

Brevkurs, 3 innsendinger. Kr 1.000 for enkeltelever, kr 800 for deltaker i brevring.

Materiell: Lærebok kr 200

Kurs og studiemateriell bestilles hos BSF.

SKOGBRUK – UTMARK

[Fagbrev i skogbruk \(skogsarbeider eller skogsmaskinfører\)](#) s. 19

[Biologisk mangfold i skog](#) s. 19

[Aktivt Skogbruk](#) s. 19

[Bioenergi og juletreproduksjon](#) s. 19

[Etablering og pleie av skog:](#) s. 19

[Grunnleggende om skogbruk](#) s. 19

[Hogst, framdrift og veg:](#) s. 19

[Kulturlandskap og flerbruk](#) s. 19

Fagbrev i skogbruk (skogsarbeider eller skogsmaskinfører)

Kurs i teoridelen for fagbrev skogbruk.

Teorieksamen kan gjennomføres etter teorikurset.

Det er krav om godkjent praksis og bestått teorieksamen for å gå opp til praktisk prøve.

Fagopplæringskontoret i fylket har ansvar for gjennomføring av både teoretisk og praktisk prøve. Kombinert undervisning (brevkurs kombinert med lokal studiering med lærer, alternativt enkeltoppfølging fra lokal skogeierforening).

Brevkurs kr 3.700 for enkeltelev, kr 2 .500 for deltaker i brevring.

5 lærebøker, samlet kr 1.910 kommer i tillegg.

Kurs og studiemateriell bestilles hos BSF.

Biologisk mangfold i skog

Grunnleggende kunnskap om biologisk mangfold i skog og hvordan vi best kan ta hensyn til mangfoldet under hogst og skogbehandling.

Studiering uten lærer; 24 timer. Bok med studieplan

Video: Barskogens vegetasjonstyper og Planlegging for rikere skog.

Kursmateriell bestilles hos Skogbrukets Kursinstitutt

Tlf. 61 14 82 00, e-post: ski@skogkurs.no

Kurs med spesialutdannede instruktører gjennomføres i nærmiljøet og er ofte en kombinasjon av teori og praktisk undervisning/befaring i skogen.

Kurspris inklusiv materiell varierer med kursvarighet.

Det tilbys kurs med og uten lærer, samt fjernundervisning. Innen hvert kurstema finnes flere tilbud med varighet fra 4 til 52 timer. Kurs på mer enn 12 timer blir BSF-registrert. Kursene administreres av Skogbrukets Kursinstitutt.

Flere opplysninger om kursvariantene innen de enkelte temaene, planlagte lokale kurs, kurspriser m.m. finnes på nettsiden: www.skogkurs.no/as

Bioenergi og juletreproduksjon:

- Vedproduksjon
- Juletreproduksjon
- Bioenergi – eget gårdsvarmeanlegg eller leverandør av fjernvarme
- Bioenergi – nye næringsmuligheter (studiering uten lærer)

Etablering og pleie av skog:

- Foryngelse
- Stammekvisting
- Ungskogpleie
- Tynning

Handtering og bruk av plantevernmidler (både ny-autorisasjon og fornyingskurs)

Grunnleggende om skogbruk

- Introduksjonskveld for nye skogeiere NYTT
- Din skog – Dine muligheter. Et innføringskurs i skogbruk NYTT (tilbys også som fjernundervisning)
- Ressursanalyse og forvaltning av skogeiendommen (tilbys også som fjernundervisning)
- Kart og kompass

Hogst, framdrift og veg:

- Motorsaga (inkl. sikkerhetsopplæring)
- Hogst
- Skogsdrift (vinsj, kran/henger, snøscooter, slepebane, kabelkran)
- Virkesutnyttning: om reglement, aptering og kapping
- Vegvedlikehold
- Ergonomi og arbeidsmiljø

Kulturlandskap og flerbruk:

- Skog og trær i kulturlandskapet
- Flerbrukshensyn i skogbehandlingen

Skogbrukets Kursinstitutt har også en rekke andre kursopplegg se www.skogkurs.no

JAKT - VILTFORVALTNING

Jegerprøven s.20	Storviltjakt s.21
Jegerprøveinstruktør s.20	Elgforvaltning s.21
Den gode jakta s.20	Hjorteforvaltning s.21
Jaktvåpen s.20	Villreinforvaltning s.21
Småviltjakt og fangst s.21	

Jegerprøven

Obligatorisk 30 timers kurs med standard studieplan. Dette inneholder både teori og praktiske øvelser. Kurset går over ni samlinger, to er utesamlinger. To samlinger kan tas som selvstudium.

Studiering med godkjent jegerprøveinstruktør, 30 timer.
Jegerprøveboka kr 468, arbeidsbok kr 10. Studiemateriell bestilles hos BSF.

Jegerprøveinstruktør

Kurspakken utgjør fase 1 i opplæringen for å oppnå autorisasjon som jegerprøveinstruktør. En jegerprøveinstruktør står for ledelsen av de praktiske kursene til jegerprøven. I opplæringen av instruktører inngår de fire brevkursene Jaktvåpen, Småviltjakt og fangst, Storviltjakt og Den gode jakta.

Kursene gjennomføres som brevring eller brevkurs enkeltelev, 5 innsendinger.

De enkelte kursene kan også tas uavhengig av jegerinstruktørprogrammet.

Kurs og studiemateriell bestilles hos BSF.

Nærmere omtale av kursene.:

Den gode jakta

Boka Den gode jakta tar for seg jegeretikikk. Boka tar for seg ulike situasjoner og gir et svar på hvordan vi som jegere bør forholde oss til "storsamfunnet" rundt oss.

Vi må utøve jakten på en slik måte at den aksepteres av ikke-jegere. For å få til dette er boka "Den gode jakta" til stor hjelp.

Læremidler: Boka Den gode jakta kr 239. Studieplan.

Priser: Brevkurs (5 innsendinger) kr 1.100 for enkeltelev, kr 800 pr deltaker i brevring.

Kurs og studiemateriell bestilles hos BSF.

Jaktvåpen

Kurset passer for nybegynnere, men også erfarne jegere vil få utvidet sine kunnskaper. Du vil her lære om konstruksjon og virkemåte på haglgevær og jaktrifler, skyting, sikkerhetsregler, vedlikehold av våpen og kombinasjonsvåpen.

Læremidler: Boka Jaktvåpen kr 359. Studieplan.

Studiering med 5 innsendinger.

Priser: Brevkurs kr 1.100 for enkeltelev, kr 800 pr deltaker i brevring.

Kurs og studiemateriell bestilles hos BSF.

Småviltjakt og fangst

Innføring i jakt og ulike jaktteknikker – småvilt.
Innhold: Jegeransvaret. Jaktformer med og uten hund.
Ettersøk og avliving av skadet småvilt. Fangstmetoder.
Småviltjegerens utstyr. Jakten i de ulike landskapstyper.
Behandling av felt eller fanget småvilt. Gjenfunn av merket småvilt. Funn av sykt eller selvdødt vilt. Jaktjournal.
Læremidler: Boka Småviltjakt og fangst kr 349. Studieplan.
Viltloven og forskrifter om småviltjakten er gjengitt i sin helhet.
Priser: Brevkurs (4 innsendinger) kr 1.100 for enkeltelev, kr 900 pr deltaker i brevring.
Kurs og studiemateriell bestilles hos BSF.

Storviltjakt

Omfatter jakt på de fire hjortedyrartene villrein, elg, hjort og rådyr.
Innhold:
Ulike jaktteknikker for hver hjortedyrart. Jegeransvaret.
Jegerens utrustning. Ettersøk av skadet vilt. Behandling av felt storvilt.
Læremidler: Boka Storviltjakt kr 379. Viltloven og forskrifter om storviltjakt er gjengitt i sin helhet. Studieplan.
Priser: Brevkurs (5 innsendinger) kr 1.100 for enkeltelev, kr 800 pr deltaker i brevring.
Kurs og studiemateriell bestilles hos BSF.

Elgforvaltning

Målretta elgforvaltning - bedre ressursutnytting
Kurset må sees i sammenheng med omlegging til lokal viltforvaltning der private aktører (utmarkslag, viltlag, viltstelsområder o.l.) skal stå ansvarlig for den praktiske elgforvaltningen basert på driftsplaner og bestandsplaner. Tema er: Rammer for elgforvaltningen. Elgens biologi og hvordan jakt påvirker bestanden. Grunner for vedtak og hvordan nå målene i forvaltningen? Studiering uten lærer 12-16 timer.
Bok med studieplan koster kr 298 og bestilles hos BSF.

Hjorteforvaltning

Målretta hjorteforvaltning - bedre ressursutnytting
Kurset må sees i sammenheng med omlegging til lokal viltforvaltning der private aktører (utmarkslag, viltlag, viltstellområder o.l.) skal stå ansvarlig for den praktiske hjorteforvaltningen basert på driftsplaner og bestandsplaner. Tema er: Rammer for hjorteforvaltningen. Hjortens biologi og hvordan jakt påvirker bestanden. Grunner for vedtak og hvordan når vi målene i forvaltningen?
Studiering uten lærer 12-16 timer.
Bok med studieplan koster kr 298 og bestilles hos BSF.

Villreinforvaltning

Målrettet villreinforvaltning - skjøtsel av bestander og bevaring av leveområder.
Formålet med kurset er å gi alle villreininteresserte oppdatert kunnskap, slik at villreinforvaltningen kan bli enda bedre.
Kursinnholdet: rammene for forvaltningen (myndighetenes mål, lovverket, aktørene), villreinbiologi, jaktas betydning, leveområder (nedbygging, oppdeling, forstyrrelser), kunnskapsgrunnlaget (overvåkingsprogrammer, tellinger o.l.), mål for forvaltningen og driftsplaner. Målgrupper: offentlige og private villreinforvaltere, grunneiere, fjellstyret, jegere og lignende. Studiering uten lærer, 12-16 timer.
Bok med studieplan koster kr 368 og bestilles hos BSF.

BYGDELIV – KULTUR – TRADISJON

[Det gode bygdemiljø](#) s. 22

[Emosjonell førstehjelp](#) s. 22

[Gode opplevelser i kulturlandskapet](#) s. 22

[Grønn hverdag med liv og lyst](#) s. 22+25

[Offentlig folkeskikk](#) s. 22

[Påsketradisjoner](#) s. 22

[Rehabilitering av trehus](#) s. 22

[Tingene Forteller](#) s. 22

Det gode bygdemiljø

Gode ideer til positive miljøsatsinger i bygda er samlet i dette heftet. Tipsliste for hvordan en kan finne finansiering. Vi blir også invitert til å gå litt i oss sjøl og drøfte hvor godt bygdemiljøet vårt egentlig er og om det er like godt for alle. Morsomme eksempler og spørsmålsstillinger. Studiering med eller uten lærer, 12 timer.

Norges Bygdekvinneforbund forskutterer materialet til studieringer. Studiemateriell bestilles hos BSF.

Emosjonell førstehjelp

Hvordan er man best mulig forberedt på vanskelige situasjoner? Dette studieopplegget skal skolere deltakerne slik at de føler seg trygge på å gå inn i sorg- og krisesituasjoner som gode medmennesker. Gjennom kurset vil deltakerne få kjennskap til hvilke typer traumer og ulykker det er naturlig å bruke denne typen førstehjelp. Studiet er delt i tre deler: stress og kroppslige reaksjoner, bearbeiding av reaksjoner og krisehåndtering, sorg og sorgreaksjoner.

Studiering med og uten lærer, 16 timer.

Studieplan koster kr 100 og bestilles hos BSF.

Gode opplevelser i kulturlandskapet

Heftet har som mål å vise hvordan kulturlandskapet kan bidra til gode opplevelser. Temaer som tas opp er fysisk tilrettelegging for ferdsel, rettigheter i henhold til friluftsløven og hvordan kulturlandskapet kan danne utgangspunkt for reiselivsaktiviteter. Temaene blir illustrert med eksempler.

I heftet inngår en studieplan hvor målet er at deltakerne skal drøfte hvordan kulturlandskapet kan tilrettelegges i forbindelse med friluftsliv og turisme.

Heftet er godkjent til arbeid i studiering på 12-16 timer, gratis materiell (Norges Bondelag). Studiemateriell bestilles hos BSF.

Grønn hverdag med liv og lyst

Les mer på s. 25.

Offentlig folkeskikk

– om roller og regler i bygdekommunen.

Tar for seg regler som gjelder i enkelte av de mange kontaktpunkt mellom innbyggerne og den lokale, offentlige forvaltningen.

Studiering uten lærer, 12 timer. Bok og studieplan kr 150 (BSF).

Brevkurs, 4 innsendinger. Priser: Bok og studieplan kr 150. Brevkurs kr 900 for enkeltelever, kr 600 for deltakere i brevving.

Kurs og studiemateriell bestilles hos BSF.

Påsketradisjoner

Gjennom boka og kurset får en kjennskap til tradisjoner knyttet til påskefeiringen i vår kultur. Forfatterne forteller om merkedagene og høytidene ut fra et historisk perspektiv i kristen og førekristen tid i Norge. Videre vil en få opplæring i å lage nyttige ting og pynt til påsken, fastelavn og karneval. Kurset formidler også kjennskap til mattradisjonene som følger vårens høytid.

Studiering med lærer 30 timer. Kursboka Påsketradisjoner – fra karneval til Valborgsaften koster kr 159. Studiemateriell bestilles hos BSF.

Rehabilitering av trehus

Hvordan kan man best ta vare på den gamle bygningsmassen som finnes på garden? Reparasjon. Riving. Rådgiving/rettledning: Hvor får en tak i kyndig hjelp? Økonomisk hjelp? Kostnader? Verdi av bygningdeler ved gjenbruk eller salg? Håndverkere? Materialer? Lover, forskrifter og byråkratiets rolle med mer. Bok: Gamle trehus – Historikk – Reparasjon – Vedlikehold (Gyldendal). Studieplan. Brevkurs, 6 innsendinger.

Priser: Bok kr 650. Brevkurs kr 1.100 for enkeltelev, kr 800 for deltaker i brevving.

Studiemateriell bestilles hos BSF.

Tingene Forteller

Tingene forteller er et helhetlig konsept for historie-/kulturbevaring knyttet til eiendom, hus og innbo, tilrettelagt som dataprogram. Programmets sentrale ide: Tingene våre har ofte en historie å fortelle, men har samtidig en pengeverdi som bør gjenspeiles i innboforsikringen. Programmets hovedmål: Å gjøre det lett for den enkelte å ta vare på minner og historie knyttet til spesielle gjenstander, men samtidig være et verktøy for riktig innboforsikring, og sørge for nødvendig dokumentasjon i tilfelle tyveri/brann. Programmets mange rapporter kan skrives ut eller eksporteres for bruk i andre dokumenter, f.eks. en slektsbok.

Det er utviklet kurs i bruk av programmet, godkjent til bruk i studiering, 12 timer.

Kurspakka (program CD, kurshefte og ekstra databasefil med mange registrerte objekter) koster kr 350, og bestilles via BSF.

Dataprogrammet til bruker koster kr 1.240.

Det gis rabatt til BSF medlemsorganisasjoner; medlemspris kr 690. Studiemateriell bestilles hos BSF.

MAT – DRIKKE

[Vår lokale tradisjonsmat](#) s. 23

[Mat av melk](#) s. 23

[Det gylne måltid](#) s. 23

[Poteten tilbake på matbordet](#) s. 23

Vår lokale tradisjonsmat

I regi av NBKs fylkes- og lokallag er det laget mange flotte oppskriftsbøker og -hefter som kan danne grunnlag for spennende studieringer om lokal tradisjonsmat.

Studiering med/uten lærer, 16-20 timer.

Kontakt Norges Bygdekvinnelag for å få oversikt over alle oppskriftsbøkene og -heftene; tlf 22 05 48 15 eller

www.bygdekvinnelaget.no.

Fylkesoversikt, forslag til studieplan og tips for studiearbeidet kan også hentes på www.bsfstudie.no

Mat av melk

Boka representerer en unik sammenstilling av gamle norske produkter fra melk som gjennom flere hundre år har bidratt til mangfold, både i daglig kosthold og i festlig lag. Det gis inn-sikt i produksjonsmetoder og omtale av nærmere 300 oppskrifter og produkter. Her finnes både tradisjonelle og "nye" oppskrifter for dem som vil smake på en del av kulturarven. Studiering med/uten lærer 16-20 timer. Bokpris: kr 379. Studiemateriell bestilles hos BSF.

Det gylne måltid

Smaken av Norge; mattradisjoner, akevitt og kultur

Kurset skal:

- gi grunnleggende kunnskap om norsk mat- og drikkekultur og de norske akevitter
- bidra til større bevisstgjøring, identitet og utvikling av det norske kjøkken
- sette fokus på norsk mat og drikkekultur som et konkurransefortrinn
- bidra til utvikling av den lokale/regionale matmeny
- gi et innblikk i akevittens historie fram til i dag

Kurset skal inspirere til sosialt fellesskap rundt det gode bord Studiering uten lærer, 16 timer.

Kurshefte med studieplan er utviklet av Norske Akevitters Venner.

Heftet koster kr 150 og bestilles hos BSF.

Poteten tilbake på matbordet

Hedmark Bygdekvinnelag har samlet oppskrifter for ulike bruk av poteten. Gammel kunnskap om poteten er basis for ny fokus på hva poteten kan brukes til, tilpasset matvaner i vår tid. Kurset kombinerer kunnskap om poteter og utprøving av ulike oppskrifter.

Studiering med/uten lærer, 16 timer. Bokpris kr 75, studieplan kr 20 (Hedmark BK).

Studiemateriell bestilles hos BSF.

HAGE - HOBBY – LIVSSTIL

[Hage uten grønne fingre](#) s. 24

[Hagen venter](#) NYHET! s. 24

[Stauder i norske hager](#) s. 24

[Fargene forteller](#) s. 25

[Grønn Hverdag - med liv og lyst](#) s. 25

[Plantefarging](#) s. 25

[Vi lager urtekosmetikk](#) s. 25

Hage uten grønne fingre

Dette er et praktisk hagekurs for nybegynnere og andre som ønsker å kunne ha mer glede av hagen sin. Kurset er fullt av nyttige og velprøvde råd for hagen. Det er delt i fire deler og tar for seg:

- Noen lure måter å gjøre ting på. Om redskap maskiner, jord, gjødsel og planter.
- Om organisering av hagen og jordas hemmeligheter
- Om plen og andre hagegolv, som steinbelegg og platting
- Om busker, trær og hekk. Og ikke minst noen ting å begynne med for de som gjerne vil dyrke mat på hobbybasis

Studiering, 16-20 timer eller brevkurs, 3 innsendinger.

Priser: Bok kr 379. Brevkurs kr 1.100 for enkeltelever, kr 800 for deltakere i brevring. Alternativt kan Den lette hageboka (kr 358) benyttes (tilrettelagt, lettest utgave).

Kurs og studiemateriell bestilles hos BSF.

Hagen venter **Nyhet!**

Kurset gir en god innføring i det å anlegge eller oppruste hagen. Alle som ønsker faglig veiledning og inspirasjon til hagearbeidet vil ha glede av kurset. Dette er også et ideelt kurs for bedrifter som eksempelvis bygdeservice, som ønsker kunnskap for å kunne tilby gartnertjenester.

Kurset består av følgende studieenheter med lærer:

1. Kartlegging av forholdene i hagen
2. Hageplanlegging
3. Sette i gang med praktisk arbeid
4. Stell, vedlikehold og endringer

Hver studieenhet kan ha flere samlinger. Dette avhengig av nivået til deltakeren som melder seg på. Mellom hver samling får deltakerne praktiske oppgaver. Studieenhet 1 og 2 passer også fint å gjennomføre i vinterhalvåret mens man venter på en ny hagesesong.

Det foreslås flere bøker både for fagkunnskaper og inspirasjon. Prisene på bøkene varierer fra kr 125 til 425. Fra disse bøkene kan man selv velge hvilke og hvor mange bøkene som er aktuelle for hver enkelt. Ta kontakt med BSF for mer informasjon.

Studiemateriell bestilles hos BSF.

Stauder i norske hager

Både nybegynnere og mer erfarne hageeiere får i dette kurset vite mer om stauder og ulike bruksområder. Det blir også lagt vekt på å finne stauder som ikke krever mye stell. Målet med kurset er at du skal lære å velge stauder til ulike miljøer, som er tilpasset forholdene der du bor. Du skal også bli inspirert til å skape en helhet i hagen ved å ta hensyn til plantenes form og farge.

Studiering, 12 timer. Bokpris kr 499.

Brevkurs, 4 innsendinger. Priser: Brevkurs kr 900 for enkelt-elev, kr 600 pr deltaker i brevring.

Kurs og studiemateriell bestilles hos BSF.

Fargene forteller **Nyhet!**

Vår bevissthet styres i stor utstrekning av farger, og de påvirker mange av våre valg. Farger kan få oss til å slappe av, føle oss stresset og de sender signaler i omgivelsene.

I samarbeid med Tove Steinbo, forfatter av den spennende boken "Fargene forteller" har BSF utviklet et kurs som tar deg med inn i fargenes verden. Med temaer som fargenes egenskaper, farger og mennesketyper, fargesignaler og valg av farger i klær, interiør og jobbsammenhenger. Kurset kan tas som studering eller brevkurs.

Brevkurs, 6 innsendinger, kr 1 500 for enkeltelever, kr 1 300 for deltakeren i brevring.

Materiell: Lærebok kr 270.

Kurs og studiemateriell bestilles hos BSF.

Grønn Hverdag - med liv og lyst

Grønn Hverdag er en møteplass for folk som vil velge smartere og grønnere hverdagsløsninger. Studieopplegget hjelper deg å kartlegge miljøstatus i din husholdning og gir mange gode tips til forbedringer.

Studiering uten lærer, 36 timer. Materiellet består av ringperm med miljøhåndbok, arbeidsbok og en samling tips og er utviklet av Grønn Hverdag.

Studiematerialet koster kr 190 og bestilles hos BSF.

Plantefarging

Plantefarging av garn og tekstiler er et håndverk som spenner over både kulturhistorie, tekstilkunst, kjemi og botanikk.

Dette kurset tar for seg farging med urter, sopp og lav og lærer deg hvordan du skal få de nyansene du er ute etter.

Studiering, 40 timer med lærer. Kursboka Plantefarging med urter, sopp og lav koster kr 269. Studiemateriell bestilles hos BSF.

Vi lager urtekosmetikk

Kurset viser hvordan du kan lage kosmetikk med utgangspunkt i seks kjente og lett tilgjengelige planter: ringblomst, kamille, brennesle, einer, kjerringrokk og ryllik. Du lærer også å komponere din helt personlige krem eller massasjeolje; kursboka har detaljerte virkningstabeller for hud og hår.

Studiering, 16 timer med/uten lærer.

Kursboka Urtekosmetikk koster kr 259.

Studiemateriell bestilles hos BSF.

[Alf Prøysen](#) s.26
[Amalie Skram](#) s.26
[Anne Karin Elstad](#) s.27
[Diane Setterfield NYHET!](#) s.27
[Edvard Hoem](#) s.27
[Herbjørg Wassmo](#) s.27
[Isabell Allende NYHET!](#) s.27
[Khaled Hosseni NYHET!](#) s.27
[Linn Ullmann NYHET!](#) s.27
[Margareth Johansen](#) s.27
[Mustafa Can NYHET!](#) s.27
[Nadine Gordimer](#) s.27
[Ragnhild Magerøy](#) s.27
[Roy Jacobsen](#) s.27
[Sigurd Hoel](#) s.27
[Sigrid Undset](#) s.27
[Tarjei Vesaas](#) s.27
[Studieplan for selvvalgt litteratur](#) s.27

I et litteraturkurs fordyper du deg i en roman. Målet er å gi et større utbytte av romanlesingen. Kursene er også gode som lesetrening, for analyseøvelser og for bedre forståelse for det man leser.

Til bøkene nedenfor er det utviklet egne studieplaner, tilrettelagt som brevkurs. Bok kommer i tillegg. Bøker kan lånes på biblioteket eller du kan bruke egne bøker. Prisene er for brevkurs inklusiv studieplan. Studieplanene kan også kjøpes separat for bruk i studiering. Studieplaner koster da kr 110. Studiemateriell bestilles hos BSF.

Alf Prøysen - **Folket i Plassgrenda**

Studiering 16-20 timer. Deltakeren skaffer boken selv
Brevkurs, 5 innsendinger, enkeltelev kr 900,
kr 600 pr deltaker i ring.

Alf Prøysen - **Trost i taklampa**

Studiering 16-20 timer. Bok kan kjøpes hos BSF for kr 200
Brevkurs, 5 innsendinger, enkeltelev kr 900,
kr 600 pr deltaker i ring.

Alf Prøysen - **Det er så vemodig mange viser**

Studiering 16-20 timer. Bok kan kjøpes hos BSF for kr 200.
Brevkurs, 4 innsendinger, enkeltelev kr 900,
kr 600 pr deltaker i ring.

Amalie Skram - **Constance Ring**

Studiering 16-20 timer. Bok kan kjøpes hos BSF for kr 100.
Brevkurs, 4 innsendinger, enkeltelev kr 900,
kr 600 pr deltaker i ring.

Anne Karin Elstad – **Julie**

Studiering 16-20 timer. Deltakeren skaffer boken selv.
Brevkurs, 3 innsendinger, enkeltelev kr 900,
kr 600 pr deltaker i ring.

Anne Karin Elstad – **Lenker**

Studiering 16-20 timer. Bok kan kjøpes hos BSF for kr 100.
Brevkurs, 4 innsendinger, enkeltelev kr 900,
kr 600 pr deltaker i ring.

Anne Karin Elstad – **Som dine dager er**

Studiering 16-20 timer. Bok kan kjøpes hos BSF for kr 100.
Brevkurs, 4 innsendinger, enkeltelev kr 900,
kr 600 pr deltaker i ring.

Anne Karin Elstad – **Fri**

Studiering 16-20 timer. Bok kan kjøpes hos BSF for kr 100.
Brevkurs, 4 innsendinger, enkeltelev kr 900,
kr 600 pr deltaker i ring.

Anne Karin Elstad – **Maria Maria**

Studiering 16-20 timer. Bok kan kjøpes hos BSF for kr 100.
Brevkurs, 4 innsendinger, enkeltelev kr 900,
kr 600 pr deltaker i ring.

Anne Karin Elstad – **For dagene er onde**

Studiering 16 – 20 timer. Bok kan kjøpes hos BSF for kr 100.
Brevkurs, 4 innsendinger, enkeltelev kr 900,
kr 600 pr deltaker i ring.

Diane Setterfield – **Den trettende fortellingen**

Studiering 16 – 20 timer. Deltakeren skaffer boken selv.
Brevkurs, 3 innsendinger, enkeltelev kr 900,
kr 600 pr deltaker i ring.

Nyhet!

Edvard Hoem - **Ave Eva**

Studiering 16-20 timer. Bok kan kjøpes hos BSF for kr 100.
Brevkurs, 4 innsendinger, enkeltelev kr 900,
kr 600 pr deltaker i ring.

Herbjørg Wassmo - **Dinas bok**

Studiering 16-20 timer. Bok kan kjøpes hos BSF for kr 100.
Brevkurs, 4 innsendinger, enkeltelev kr 900,
kr 600 pr deltaker i ring.

Isabell Allende - **Inès – jeg elsker deg**

Studiering 16 – 20 timer. Deltakeren skaffer boken selv.
Brevkurs, 4 innsendinger, enkeltelev kr 900,
kr 600 pr deltaker i ring.

Nyhet!

Khaled Hosseni – **Drageløperen**

Studiering 16 – 20 timer. Deltakeren skaffer boken selv.
Brevkurs, 3 innsendinger, enkeltelev kr 900,
kr 600 pr deltaker i ring.

Nyhet!

Khaled Hosseni – **Tusen strålende soler**

Studiering 16 – 20 timer. Deltakeren skaffer boken selv.
Brevkurs, 3 innsendinger, enkeltelev kr 900,
kr 600 pr deltaker i ring.

Nyhet!

Linn Ullmann – **Et velsignet barn**

Studiering 16 – 20 timer. Deltakeren skaffer boken selv.
Brevkurs, 3 innsendinger, enkeltelev kr 900,
kr 600 pr deltaker i ring.

Nyhet!

Margareth Johansen - **Coras Krig**

Studiering 16-20 timer. Bok kan kjøpes hos BSF for kr 100.
Brevkurs, 4 innsendinger, enkeltelev kr 900,
kr 600 pr deltaker i ring.

Mustafa Can – **Tett inntil dagene**

Studiering 16-20 timer. Deltakeren skaffer boken selv.
Brevkurs, 3 innsendinger, enkeltelev kr 900,
kr 600 pr deltaker i ring.

Nyhet!

Nadine Gordimer - **Min sønns historie**

Studiering 16-20 timer. Bok kan kjøpes hos BSF for kr 100.
Brevkurs, 4 innsendinger, enkeltelev kr 900,
kr 600 pr deltaker i ring.

Ragnhild Magerøy – **Mens normene spinner**

Studiering 16 – 20 timer. Deltakeren skaffer boken selv.
Brevkurs, 4 innsendinger, enkeltelev kr 900,
kr 600 pr deltaker i ring.

Roy Jacobsen - **Seierherrene**

Studiering 16-20 timer. Bok kan kjøpes hos BSF for kr 100.
Brevkurs, 4 innsendinger, enkeltelev kr 900,
kr 600 pr deltaker i ring.

Sigurd Hoel - **Veien til verdens ende**

Studiering 16-20 timer. Bok kan kjøpes hos BSF for kr 75.
Brevkurs, 4 innsendinger, enkeltelev kr 900,
kr 600 pr deltaker i ring.

Sigrid Undset - **Fru Marta Oulie**

Studiering 16-20 timer. Bok kan kjøpes hos BSF for kr 100.
Brevkurs, 4 innsendinger, enkeltelev kr 900,
kr 600 pr deltaker i ring.

Sigrid Undset – **Våren**

Studiering 16-20 timer. Bok kan kjøpes hos BSF for kr 100.
Brevkurs, 4 innsendinger, enkeltelev kr 900,
kr 600 pr deltaker i ring.

Tarjei Vesaas – **Is-slottet**

Studiering 16-20 timer. Bok kan kjøpes hos BSF for kr 75.
Brevkurs, 4 innsendinger, enkeltelev kr 900,
kr 600 pr deltaker i ring.

Studieplan for selvvalgt litteratur

Studieplanen er generell og tar utgangspunkt i tradisjonelle skjønnlitterære romaner. Den inneholder praktiske opplysninger om å sette i gang studieringen og arbeidsoppgaver rundt boka som er valgt. Studieringen går over fire møter. BSF anbefaler deltakerne å ha hver sin studieplan. Planen er gratis og kan bestilles hos BSF eller hentes ut fra www.bsfstudie.no

HVORDAN GJØR MAN DET?

Når vi skal arrangere kurs

Studieplaner, kursinformasjon og annet materiell for planlegging av kurs bestilles hos Bygdefolkets Studieforbund (BSF), boks 9388 Grønland, 0135 Oslo.

Du kan også bestille på e-post: post@bsfstudie.no, tlf: 22 05 48 50 eller fax: 22 17 99 73.

Når dere har bestemt hvilke kurs som dere skal arrangere fyller dere ut "søknad om godkjenning av voksenopplærings-tiltak". Dette finner dere på www.bsfstudie.no under "Skjemaer" i menylinjen til venstre. Dette kan også fås tilsendt ved å henvende seg til BSF.

Søknaden om godkjenning sendes BSF.

Når søknaden er godkjent mottar du frammøtelister og rapportskjema som fylles ut og sendes inn etter kurset er fullført.

Mer detaljert veiledning kan lastes ned på www.bsfstudie.no eller fås ved å kontakte BSF på e-post: post@bsfstudie.no eller tlf.: 22 05 40 30

Når jeg ønsker å ta et brevkurs:

Når du/dere har bestemt deg for kurs fylles følgende innmeldingskupong ut og sendes til BSF/Natur og Næring Fjernundervisning Bygdefolkets Studieforbund, boks 9388 Grønland, 0135 Oslo, eller på fax: 22 17 99 73.

Innmeldingskupongen finner du også på www.bsfstudie.no under skjemaer.

Du kan også melde deg på kurs via tlf.: 22 05 48 30. Se neste side.

BSFs fylkeskontakter i Oslo:

Studiekonsulent Lillian Ørka

Tlf: 22 05 48 32,

e-post: lillian.orka@bsfstudie.no

Fylkene: Østfold, Vestfold, Telemark og Agder

Studiekonsulent Monica Flatabø

Tlf: 22 05 48 34,

e-post: monica.flatabo@bsfstudie.no

Fylkene: Akershus, Buskerud, Hordaland og Sogn & Fjordane

Seniorrådgiver Sonja Jacobsen

Tlf: 22 05 48 38,

e-post: sonja.jacobsen@bsfstudie.no

Fylkene: Hedmark, Oppland, Troms og Finmark

Generalsekretær Cathrine Schumann

Tlf: 22 05 48 37,

e-post: cathrine.schumann@bsfstudie.no

Fylkene: Rogaland, Møre & Romsdal, Sør-Trøndelag, Nord-Trøndelag og Nordland

Bestilling av brevkurs

Send inn kupongen pr. post, faks, e-post eller ring oss på telefon: 22 05 48 30.

Kurstittel:

Jeg melder meg som enkeltelev

Jeg melder deltakere til brevring

Navn.....

Adresse.....

Postnummer og sted.....

Fødselsdato/år:..... Telefonnr:.....

E-post:

Fakturaen sendes til :

Navn.....

Adresse.....

Postnummer og sted.....

Telefonnr: E-post:

Bestilling av læremateriell:

Jeg ber Natur og Næring skaffe alt læremateriell (lærebøker, filmer og lignende)

Jeg skaffer selv deler av læremateriellet, men ber Natur og Næring skaffe følgende :

.....

.....

Jeg skaffer selv alt læremateriell (lærebøker, filmer og lignende).

Ja, Bygdefolkets Studieforbund/ Natur og Næring kan sende meg informasjon og tilbud utover kurset jeg er påmeldt.

Dette betyr at BSF/ Natur og Næring kan oppbevare informasjonen du har gitt. Du kan når som helst be om å få slettet den informasjonen som finnes i vårt register.

Nei, jeg ønsker ikke at Bygdefolkets Studieforbund/Natur og Næring sender meg informasjon utover kurset jeg er påmeldt.

Hvordan fikk du kjennskap til dette kurset?

KURSOVERSIKT

BSF og voksenopplæring i bygda	3	Kompetansebevis for dyrevelferd i husdyrholdet	11+14
Ulike typer voksenopplæringstiltak	3	Sprengningssertifikat kl. C	11
Min erfaring som brevringdeltaker	3	Sertifisert sikkerhetsopplæring	11
Hvem gjør hva	4	LANDBRUKETS HMS-SKOLE	12
Lage egen studieplan	4	Praktisk HMS-arbeid	12
Krav til et opplæringstiltak	4	Bonde i stress og krise	12
Priser og læremateriell	4	Form din egen arbeidsplass - få overskudd	12
Finner du ikke kurset du leter etter i katalogen?	4	Gassalarm	12
PEDAGOGISK - STUDIEVEILEDNING	5	Ingen røyk - ingen ild	12
BSFs veiledning – studiearbeid fra A til Å	5	Støyparty	12
Dokumentasjon av realkompetanse i landbruket	5+6	Tillit i markedet - kvalitet hele veien	12
La tradisjonene leve!	5	Tryggere gårdstun - Holdninger og tunplanlegging	12
Lokalt kurssamarbeid	5	JORDBRUK	13
Integrering av særlige målgrupper med landbruket som ressurs	5	Autorisasjonsbevis for handtering og bruk av plantevernmidler (Sprøytesertifikat)	11+13
Instruksjonsmetodikk for lærere på praktiske kurs	5	Surfôr	13
Å undervise voksne	5	Taksering av landbrukseiendom	13
ORGANISASJON - POLITIKK – SAMFUNN	6	Avløser – innføringskurs	13
Dokumentasjon av realkompetanse i landbruket	6	Kurs for nye bønder	13
Kurstilbud fra Avdeling for regnskap og juridisk service i Norges Bondelag	6	Økologisk landbruk – grunnleggende innføring	13
Kvinneroller i Nord – Sør perspektivet	6	HUSDYRNÆRING	14
Kurstilbud fra Avdeling for kompetanseutvikling i Norsk Landbrukssamvirke	6	Dyrevelferd i husdyrholdet – grunnmodul	14
Aktiv organisasjon, Kurspakke	7	Klauvskjæring og klauvsjukdommer	14
Aktivt lagsarbeid	7	BIRØKT	14
Godt informasjonsarbeid	7	Arbeid i slyngerommet	14
Kurs og møte	7	Dronningfornyelse i produksjonsbifolk	14
Valgkomitéarbeid	7	Birøkt som hobby og næring	15
Kommunikasjon	7	KSL - Et viktig element for å øke lønnsomheten i birøkten	15
Kvinner og EU	7	KANINAVL	15
Kvinner og verdiskaping	7+9	Kaninhold	15
Landbrukspolitikk	7	HESTEHOLD	15
Landbrukssamvirket – Fra lokalsamvirke til global landbruksindustri	7	Hestens ABC	15
Lokalt kurssamarbeid	5+8	SAU OG GEIT	15
Nord - Sør og handel med mat	8	Dyrevelferd hos sau – kompetansebevis	15
Organisasjonshåndbøker	8	To på kroken	15
NBUs organisasjonshåndbok	8	Saueskolen: Best på sau	15
Håndbok og Strategidokument for NBK	8	Saueklipping og ullhåndtering	15
Organisasjonshåndbok for Norges Bondelag	8	Saukurs	16
TINE sin plass i ei ny tid	8	STORFE og MELKEPRODUKSJON I	16
Sivilt beredskap	8	STORFESKOLEN	16
Vi får Norge til å gro!	8	Avlsplanlegging i egen besetning	16
NÆRINGSUTVIKLING - ØKONOMI – JUSS	9	Brunst og fruktbarhet	16
Bygdekompasset	9	Framtidsretta bygg for storfe	16
Gode opplevelser i kulturlandskapet	9	Kalv i kua – penger i pungen	16
Kvinner og verdiskaping	9	Framtidsretta kuføring	16
Hvordan påvirke lokal arealforvaltning	9	Godt jur	16
Næringsutvikling på gården	9	Go'kalven	16
Næringsutvikling – lokal matproduksjon	9	Store driftsenheter – hold kontroll med fruktbarheten!	16
Videreutvikling av egen virksomhet	10	Dyrevelferd hos storfe - kompetansebevis	17
Verdisetting av landbrukseiendom	10	SVINEPRODUKSJON	17
Offentlig folkeskikk	10+22	Delta for fremtida !- studiehefte om avl	17
Økonomiforståing i landbruket	10	Dyrevelferd hos gris – kompetansebevis	17
SERTIFISERINGSKURS	11	Helse og sjukdom i grisehuset	17
Autorisasjonsbevis for handtering og bruk av plantevernmidler (sprøytesertifikat)	11	Hekta på vekta	17
Fagbrev som skogsarbeider eller skogsmaskinfører	11+19	Ikke'no tull - flere med kull	17
Jegerprøven	11+20	Mer å hente på gris - fra grisekøkk til direktør	17
Jegerprøveinstruktør	11+20		

NORSVINSKOLEN	17	HAGE - HOBBY –LIVSSTIL	24
På helsa løs – studiehefte for friskere griser	17	Hage uten grønne fingre	24
Smågrisproduksjon - et omsorgsyrke	17	Hagen venter	24
Ventilasjon	17	Stauder i norske hager	24
STUDIERETNING FOR NATURBRUK	18	Fargene forteller	25
Landbruksbiologi	18	Grønn Hverdag - med liv og lyst	25
Plantedyrking VKII	18	Plantefarging	25
Husdyr og husdyrhold	18	Vi lager urtekosmetikk	25
Skogbruk VKI og VKII	18	LITTERATURKURS BREVKURS	26
Naturforvaltning og friluftsliv	18	Alf Prøysen - Folket i Plassgrenda	26
Naturforvaltning	18	Alf Prøysen - Trost i taklampa	26
Teknikk og håndverk	18	Alf Prøysen - Det er så vemodig mange viser	26
Gymnastikk VKI og VKII (teori)	18	Amalie Skram - Constance Ring	26
SKOGBRUK – UTMARK	19	Anne Karin Elstad – Julie	27
Fagbrev i skogbruk (skogsarbeider eller skogsmaskinfører)	19	Anne Karin Elstad – Lenker	27
Biologisk mangfold i skog	19	Anne Karin Elstad - Som dine dager er	27
Bioenergi og juletreproduksjon:	19	Anne Karin Elstad – Fri	27
Etablering og pleie av skog:	19	Anne Karin Elstad - Maria Maria	27
Grunnleggende om skogbruk	19	Anne Karin Elstad – For dagene er onde	27
Hogst, framdrift og veg:	19	Diane Setterfield – Den trettende fortellingen	27
Kulturlandskap og flerbruk:	19	Edvard Hoem - Ave Eva	27
JAKT - VILTFORVALTNING	20	Herbjørg Wassmo - Dinas bok	27
Jegerprøven	20	Isabell Allende - Inès – jeg elsker deg	27
Jegerprøveinstruktør	20	Khaled Hosseni – Drageløperen	27
Den gode jakta	20	Khaled Hosseni – Tusen strålende soler	27
Jaktvåpen	20	Linn Ullmann – Et velsignet barn	27
Småviltjakt og fangst	21	Margareth Johansen - Coras Krig	27
Storviltjakt	21	Mustafa Can – Tett inntil dagene	27
Elgforvaltning	21	Nadine Gordimer - Min sønns historie	27
Hjorteforvaltning	21	Ragnhild Magerøy – Mens nornene spinner	27
Villreinforvaltning	21	Roy Jacobsen - Seierherrene	27
BYGDELIV – KULTUR – TRADISJON	22	Sigurd Hoel - Veien til verdens ende	27
Det gode bygdemiljø	22	Sigrid Undset - Fru Marta Oulie	27
Emosjonell førstehjelp	22	Sigrid Undset – Våren	27
Gode opplevelser i kulturlandskape	22	Tarjei Vesaas – Is-slottet	27
Grønn hverdag med liv og lyst	22	Studieplan for selvvalgt litteratur	27
Offentlig folkeskikk	22+25	Hvordan gjør man det ?	28
Påsketradisjoner	22	Når vi skal arrangere kurs	28
Rehabilitering av trehus	22	Når jeg ønsker å ta et brevkurs:	28
Tingene Forteller	22	Kursoversikt	30-31
MAT – DRIKKE	23		
Vår lokale tradisjonsmat	23		
Mat av melk	23		
Det gygne måltid	23		
Poteten tilbake på matbordet	23		

Bøker til kurs og glede!

Nyhet!

KIERAN O'BRIAN

det du trenger å vite om Hestens helse

Det eneste du trenger i tillegg til veterinær! Boken er et must for alle som er i befattning med hester. Med en klar og presis presentasjon, finner du det du leter etter raskt og enkelt.

ISBN 978-82-529-3191-4 160 s. kr 348,-

Nyhet!

KIRSTEN WINGE OG KÅRE V. PEDERSEN

Man tager et rådyr

- feltbehandling, partering, oppskrifter

Boka er viet rådyret, dette unike viltkjøttet med den særegne smaken. Du får servert 100 oppskrifter på lekre retter med rådyr som hovedingrediens. Feltbehandling beskrives også. Et knippe med jakthistorier følger med. Foto Esten Borgos.

ISBN 978-82-529-3189-1 172 s. kr 379,-

KÅRE VIDAR PEDERSEN

Småvilt

- jakt og fangst (rev.)

Boka gir en helhetlig innføring i jakt og fangst av småvilt. Du får beskrivelser av de mest vanlige jaktformene på hovedartene, fangstmetoder og -redskaper, samt behandling av vilt. Boka er utgitt i samarbeid med NJFF og benyttes som grunnlagsstoff i utdanningen av jegerprøveinstruktører.

ISBN 978-82-529-3186-0 230 s. kr 349,-

KAREN MARIE DEHN

Redesign fra gammelt til nytt

"I boken "Redesign - fra gammelt til nytt" har Karen Marie Dehn samlet et raust knippe med ideer. Det dreier seg mest om klær og tilbehør, ideer til huset, fremgangsmåter og klipping, ulike teknikker og materialer. Du vil oppdage at det er mulig å gi de gamle klærne dine en ny vår - og de er sikkert verd det!

Boktippet, Familien 2008

ISBN 978-82-529-3185-3 112 s. kr 290,-

MERCI ABRAHAMSEN, BAARD NÆSS OG LASSE ANDREASSEN

Lag din egen Dram

En praktisk og flott bok om å lage dram av bær og planter fra hage, krydderdram, bitterdram og likør. Utførlig presentasjon av mer enn 30 bær- og plantesorter.

ISBN 978-82-529-3173-0 114 s. kr 298,-

SYNNØVE VATN, LISBETH HEKTOEN, OLA NAFSTAD

Helse og velferd hos sau

Den første norske boka som gir en helhetlig og grundig framstilling av helse og velferd i saueholdet. Boka dekker også pensum til kurset; Allerede en meget populær fagbok!

ISBN 978-82-529-3180-8 288 s. kr 398,-

KNUT LANGELAND

Stauder

i norske hager

Les om staudenes fascinerende kulturhistorie og hvordan du lykkes med stauder. Masse tips og råd fra en anerkjent fagperson!

"... Dette må være det nærmeste man kommer en norsk stauderbibel Oppland Arbeiderblad 2006.

ISBN 978-82-529-2689-7 352 s. kr 499,-

Flere av bøkene er godkjent for bruk i studiering og nærmere informasjon om kurs og bestilling av bøkene får du ved å kontakte BSF sentralt. Bøkene kan også kjøpes i bokhandel.